

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

౩౫౬౬

VOL. 6.

జేన్న పట్టణము 1919వ సం॥ ఆగస్టునెల 16 వ తేది శనివారము

NO. 114

సంపుటము. ౬

సిద్ధాంతి నామ సంవత్సర శ్రావణమాస బహుళ శుక్ల చతుర్థి.

సంచిక ౧౧౪

కేశవకాంత్ తలనూనె (వైట్ ఆయిల్ ఇందులో కేశపులలేవు.)

ప్రకృతము మార్కెట్టులోయందు వాటి కన్నీటికంటె మిక్కిలి చాడయ్యెడిది. (1581)

(దీనియొక్క గుణాలికములకు మెచ్చి గ్యాలియర్ వద్దనున్న ఒక యోగ్య తాపత్రమును మైతూరు నగరములో ఒక ప్రాంతాధికారుని కమిటీవారు ఇచ్చి యున్నారు.) కేశవకాంత్ తలనూనె ప్రత్యేకముగా శ్రేష్ఠమైన చెట్లకాయల నూనెతోను పరిమళ మైన పువ్వులను కందియు తయారు చేయబడినది. ఇది అన్ని తేలవ జనులకును తగినది. తలవెండ్రుక లూడిపోవుటను నివారించుటకు మృదువుగాను నల్లగాను పెరిగినట్లు చేయును. ఇచ్చియు గాక కేశవ కాంత్ తలనూనె బహుళముందు తలనూనె లన్నిటి కంటెను మిక్కిలి చతురయ్యెడిది. వాటియు బీదలకు బాగ్యవంతులకు తగినది.

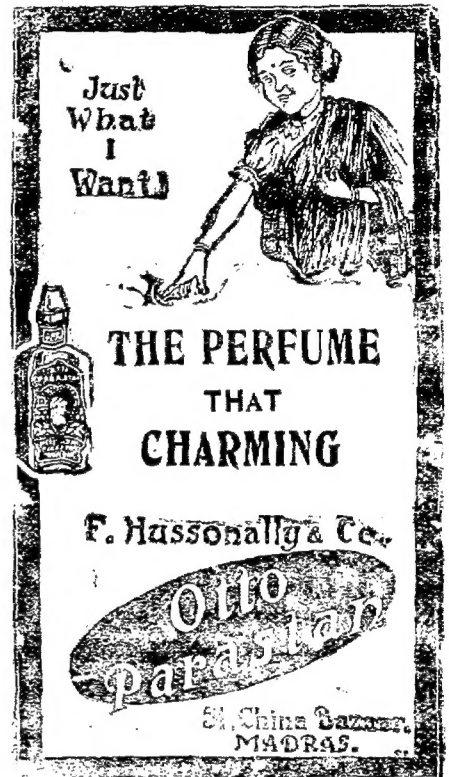
కేశవకాంత్ తలనూనెలో మెదడుకు చెడపు చేయునట్టి వైట్ ఆయిల్ కలిపినదిని యజువు చేయవారికి రూ. 1000 లు ఇవాడుగా నియోజును.

ఒకసారి తెప్పించియూచిన మాకే తెలియును.

శ్రీకృష్ణచాప్టు ఖర్చులు కలసి 1 బుద్ధి వెల రూ. 0-15-0.

ముఖ్యగమనంతు:— కేశవకాంత్ తలనూనె బుద్ధికిటిలోను బహుమతి టిక్కెట్లుండును.

The Keshav Perfumery Works,
147, Abdul Rahman Street, Bombay. No. 3.

Note

Note

Salicylic Acid

The best quality of this can be had of

Messrs. Parry & Co.,

Box 12, Madras.

For price & other particulars apply.

Mr. G. W. M. Reynod's Novel
Other Big Type Editions.

GRACE DARLING or	Rs. A.
The Heroine of the Fern Island	0 12
Mary Price 8 vols. Rs. 5- Parrioids 3 vols.	1 12
Faust 2 vols. Rs. 1-8-0 Wagner 3 vols.	1 12
Seamstress in 2 vols. Re 1. Margaret 4 vols.	3 0
Neordmancer 3-vols 2 4 0. Agnes 9 vols.	6 0
Old London, 3 vols 2 4 0. Mary Stuart 2 vols.	1 4
Pope Joan 3 vols. 1-12-0. Coral Island 4 vols.	3 0
Kenneth 4 vols Rs. 3 Suidier's Wife 2 vols.	1 4
Robert Macaire in 2 vols.	1 0
Young Duchesse, in 4 vols.	3 0
Bronze Statue 4 vols.	2 0
Canonbury House in 3 vols.	2 4
Rosa Lambert, 4 vols.	3 0
The Massacre of Glencoe 4 vols.	3 0
Mysteries of London 13 vols.	7 0
Mysteries Court of London 17 vols.	12 0
Emperess Eugene's Boudoir 3 vols.	2 4
Middleton 2 vols.	1 8
Rye House Plot 4 vols.	3 0
Pickwick Abroad 3 vols.	2 4
Love of the Harem in 4 vols.	3 0
Young Fisherman, complete	0 10
Master Timothe's Book Case 3 vols	1 12
Mysteries of Paris by Eugene Sue in 2 vols.	1 0

(Postage etc. Extra for all Books)

The SUPERIOR WATCH Co.,
Post Box 167 (A) Madras. E.

సత్యగ్రహ స్వదేశి ధోవతులు

హిందూ దేశమునందు తయారైన నూలుతో
మన దేశపు చేతియగ్గులవలన నేయబడినవి.

ఇరుకంటి లేక గుండంచు 60-వ నెంబరు 54
అంగుళముల వెడల్పు గలది గజము 1-కి 1-0-0.

ఇరుకంటి లేక గుండంచు 40-వ నెంబరు 54
అంగుళముల వెడల్పుగలది గజము -కి 0-14-0.

సాధారణమైన తువట్లు, ట్వీల్స్ 1-కి 0-10-0

అంతకువైన వెలగలిగినవి కూడ యున్నవి
నూలు చేకరుమాట్లు 60-వ నెంబరు 1-కి 0-4-0

స్వదేశి ఇండస్ట్రియల్స్ కంపెనీ,
505, హాడిన్సన్ పేట్ రోడ్డు, లిమిటెడ్,
(982) కంజీవరం.

సవినయ పరిమళద్రవ్యముల రాజు సవినయ !

ఆటో దిల్ బహార్

ఈ పరిమళద్రవ్యముగాను కొంతకాలమునుండి అత్యుత్తమ
వాసనయును కలదు. ఆటో దిల్ బహార్ సారాయి మొదలగువాటి
యొక్క సంబంధము వాటికాలేదు. తేలికదనము గాని వా
క్కాయి వైనగాని 2-8 చుక్కలు విడివిడకట ఒక సందన
నను మధ్యలోనుంటే యెంత సుఖమున వాసనను అను
భవించ వచ్చునో అంత అనుభవించురు. ఇతర వాసనలు ఈ
వేసి ముండినాయి ఆటో దిల్ బహార్ యొక్క వాసన ప్రాధా
న్యముగా నిలుచును. ఈవిషయము ఒక బుద్ధికి వ్రాసిపంపును.

వెల 1/2 డ్రాము బుద్ధి 1-కి రూ. 0.8-0	వి. పి. చాప్
,, 1 డ్రాము బుద్ధి 1-కి ,, 0.12-0	రూ. 0.4-0
,, 1/2 అవున్సు బుద్ధి 1-కి ,, 2.0-0	ప్రత్యేకము.

125 అద్భుత నివారణి. 100

ప్రొఫెసర్ జేమ్సుగారి

కొత్త బానికే తెలుసు

ఇది బలహీనులకును నీరసులకును ముందు.
నిద్ర లేకుండుట, జ్వరము తక్కువగును, మెదడు
దిమ్మగా నుండుట, దునియూ దెంతమాత్ర మిచ్చు
లేకుండుట, విస్మయము, బలహీనము, ఆయాసము,
శుక్ల నవ్వుము పోగొట్టును. విద్యార్థులకు, ఉపాధ్యాయులకు,
గురువులకు, వర్తకులకు, మనోవ్యాధులకు మొదలగువాటికి ప్రత్యేకమైన మందు. బల
మును గలిగించును. అనేక వేలముంది ఇందువలన
బాగుచేసినవారు. నీవుకూడ నేటిదిగ్రమే ఒకబుద్ధిని
కొని దానిమోస్తరు ఒకమానుషుని చేయింపుము.

25 మాత్రల బుద్ధి 1-కి రూ. 1-4-0
40 ,, ,, ,, 2-0-0
ఆంగ్లంయిండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికల్స్ లిమిటెడ్
నెం 155, హమ్మపనేడు కిర

మదరాసు ఆంధ్ర సదరమరాట
రైల్వేకంపెని లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇకాంపైరీలు చేయబడినది)

నోటీసు (1724)

ఎం. అం. ఎస్. ఎమ్. రైల్వేమీనుగా పోవునట్టి బండ్లయొక్క రాకపోకల కాలపరిమితి ఈ క్రింద చూపబడిన ప్రకారము 1919-వ సంవత్సరము సెప్టెంబరు నెల మొదటి తేది నాచువారము నుండి మార్చిబది నలు అందరికిని తెలియజేయుచున్నాము.

(బ్రాడ్ గేజ్)

సాత్ వెస్ట్రన్ మద్రాసునుండి బెంగళూరుకు

1. నెం 7 రు, డౌన్ బెంగళూరు మొయిలు ఇకముందు మదరాసు సెంట్రలు స్టేషను నుండి సాయంత్రము 6 గం-30 నిమిషములకు బయలుదేరుటకు బదులు రాత్రి 8 గం-45 నిమిషములకు బయలుదేరుటకు ఉదయం 6 గం-35 నిమిషములకు చేరుటకు బదులు 6 గం-30 నిమిషములకు చేరును. శోలింగర్, విరింజపురము, కచ్చూరు, కృష్ణరాజపురము, బెంగళూరు ఈస్టు స్టేషనులవద్ద ఈ బండి ఆగదు.

2. నెం 8 రు, అప్ బెంగళూరు మొయిలు బెంగళూరు సిటి నుండి రాత్రి 8 గం-10 నిమిషములకు బయలుదేరుటకు బదులు 8 గం-45 నిమిషములకు బయలుదేరి మదరాసు సెంట్రలు స్టేషను ఇక్కడ కారమే ఉదయం 7 గం-20 నిమిషములకు చేరును. బెంగళూరు ఈస్టు, కృష్ణరాజపురము, విరింజపురము స్టేషనులవద్ద ఈ బండి ఆగదు. అయితే తిరువాలంగూడు, కడంబత్తురు, విల్లివాము స్టేషనులవద్ద ఆగదు.

3. నెం 15 రు, డౌన్ ప్యాసంజరు ట్రెయిను మద్రాసు నుండి ఉదయం 7 గంటలకు బయలుదేరుటకు బదులు 7 గం-45 నిమిషములకు బయలుదేరి బెంగళూరుసిటి రాత్రి 6 గం-35 నిమిషములకు చేరుటకు బదులు 7 గం-40 నిమిషములకు చేరును. మనూరు, మోసూరు బైపాస్ ట్రెయిను స్టేషనులవద్ద ఈ బండి ఆగదు.

4. నెం 16 రు, అప్ ప్యాసంజరు ట్రెయిను బెంగళూరుసిటి నుండి ఉదయం 6 గం-50 నిమిషములకు బయలుదేరుటకు బదులు 7 గం-20 నిమిషములకు బయలుదేరి సెంట్రల్ స్టేషను రాత్రి 8 గం-15 నిమిషములకు చేరుటకు బదులు 7 గంటలకు చేరును. విన్నమంగలం, మిన్నల్ స్టేషనుల వద్ద ఈ బండి ఆగదు.

5. నెం 19 రు, ప్యాసంజరు ట్రెయినుకొత్తగా మద్రాసునుండి రాత్రి 9 గం-45 నిమిషములకు బయలుదేరి బొరింగుపేట ఉదయం 8 గం-10 నిమిషములకును బెంగళూరుసిటి కగలు 10 గం-40 నిమిషములకును చేరును. ఈ బండి కొరటూరు స్టేషనువద్ద తప్ప తతిమస్టేషను లన్నిటివద్దను ఆగదు. ఇప్పుడు బొరింగుపేటనుండి బెంగళూరు సిటికి పోవుచున్న నెం 10 రు, ప్యాసంజరు ట్రెయినుకు బదులు ఇకముందు ఈ ప్యాసంజరు ట్రెయిను పోవును.

6. ఇప్పుడు బెంగళూరు సిటి నుండి సాయంత్రము 4 గంటలకు బయలుదేరి బొరింగుపేటవరకు మూత్రమే పోవుచున్న నెం 20 రు, అప్ ప్యాసంజరు ట్రెయిను ఇకముందు సాయంత్రం 4 గం-10 నిమిషములకు బయలుదేరి మద్రాసు సెంట్రల్ స్టేషను ఉదయం 5 గం-30 నిమిషములకు చేరును.

అంబత్తూరు, విల్లివాకము, కొరటూరు ఈ బండి ఆగదు.

7. కె. జి. ఎఫ్. రైల్వేకు చేసిన రాణిపేట శాఖకును చెన్నపురి పేటలకును చేరినట్టి రైలు బండ్లయొక్క రాకపోకల కాలపరిమితి స్వల్పముగా మార్చబడియున్నది. సదరు మార్పుల వివరములు యే యే స్టేషనులకు సంబంధించినో ఆయా స్టేషనులవద్ద ప్రకటింపబడును.

8. ఇప్పుడు మద్రాసునుండి రాత్రి 8 గం-40 నిమిషములకు బయలుదేరి విల్లివాకము పోవుచున్న నెం. సి. 83 రు. లోకల్ ప్యాసంజరును విల్లివాకమునుండి రాత్రి 9 గం-20 నిమిషములకు బయలుదేరి మద్రాసుకు వచ్చుచున్న నెం 84 రు లోకల్ ప్యాసంజరును రద్దుచేయబడినది.

నార్తు ఉన్నతము

9. నెం 1 రు డౌన్ కలకత్తా మొయిలు మద్రాసు నుండి ఇక్కడిమాదిరి సాయంకాలము 5 గంటలకు బయలుదేరుటకు బదులు ఇకముందు సాయంకాలము 5-గం 20 నిమిషములకు బయలుదేరును. నెం 10 రు, అప్ ప్యాసంజరు ట్రెయిను యొక్క కాలపరిమితి (Timings) గూడూరు మద్రాసు స్టేషనులకు మధ్య స్వల్పముగా మార్చబడినది. మద్రాసు ఇక్కడి మాదిరియే రాత్రి 7 గం-20 నిమిషములకు చేరుటకు బదులు 7 గం-30 నిమిషములకు చేరును

1-9-1919-వ 1-వ తేదీ మొదలు మద్రాసు నుండి బిట్రగుంటకు రాకపోకలు సలుపు రైలు బండ్లయందు ఫలహారములబండి గూడ నేర్పరుక బడును. ఆ బండ్లలో నెం 1 రు, డౌన్ కలకత్తా మొయిలు బండి మద్రాసు సెంట్రలు స్టేషనునుండి సాయంకాలము 5 గం 20 నిమిషములకు బయలుదేరి బిట్రగుంటకు రాత్రి 10 గంటలకు చేరును.

నెం 2 అప్ కలకత్తా మొయిలు బిట్రగుంటనుండి వుదయము 6 గం-10 నిమిషములకు బయలుదేరి మద్రాసు సెంట్రలు స్టేషనుకు కగలు 11 గం-15 నిమిషములకు వచ్చును

నార్తు వెస్టులెను.

10. నెం 13 రు, డౌన్ ప్యాసంజరు అర్కోణమునుండి కగలు 3 గం 15 నిమిషములకు బయలుదేరుటకు బదులు 3 గం 5 నిమిషములకు బయలుదేరి రేణిగుంట ఇక్కడి కారమే సాయంత్రము 4 గం 45 నిమిషములకు చేరును. ఈ బండి పోన్ కడి, వేగుంట, తమకు స్టేషనులవద్ద ఆగదు.

మిటర్ గేజ్.

11. నెం 232 రు, మిక్సెడ్ ట్రెయిను కాట్వాడి నుండి రాత్రి 11 గం 10 నిమిషములకు బయలుదేరుటకు బదులు 11 గం 40 నిమిషములకు బయలుదేరి చిత్తూరు రాత్రి 12-32 నిమిషములకు చేరుటకు బదులు 1 గం 2 నిమిషములకు చేరును.

12. నెం 1 రు, అప్ మొయిలు ట్రెయిను నెం 2 రు, డౌన్ మొయిలు ట్రెయిను, మైసూరు రైల్వే నారోగేజ్ కు పోవునట్టి ప్రయాణీకుల కొరకును, పార్సెల్స్ కొరకును యస్వంతపూరు స్టేషనువద్ద 2 నిమిషముల వరకు ఆగదు.

శ్రీమద్భగవద్

గీతారహస్యము

547 అను 1437

కర్మయోగ శాస్త్రము

శ్రీబాలగంగాధర తిలక కృతము

శ్రీనారాయణాచార్యచే వరివర్తితము.

ప్రతి 1.కి ధర రూ. 3-4-0.

వావిళ్ల - రామస్వామి శాస్త్రులు అండ్ సన్స్, 192, ఎన్.ఎస్. రోడ్, చెన్నపురి. ఈ.

భారత దేశము.

సంయుక్త రాష్ట్ర విధానము.

బర్మాద్ల హక్కులు గూర్చు.

మ్యూయాక్కు నగరమున పరీక్షితమగుచున్న "పారిటీజల్ రైల్వే క్వార్టర్లీ" అను పత్రికకు భారతదేశసంస్కారణములందరిని వాగిసి నున్నారు. ఆ వ్యాసచందరి కొన్ని ప్రధానభాగాలను నిట వివరించుచున్నాము.

ఆక్స్ ఫర్డ్ లోని లన్ టెక్నికల్ స్కూలులో దక్ష భారతకృత్తులమునకు మిగులు తేను. కార్యవిహాసమున నీ పత్రికకు వారు చూపు ఆసక్త్యమును వీక్షించే సర్వాధికారమును కే. డి. కృత్తులగుటయు నీ పత్రికాభిప్రాయమున కతిహారమున నుండుటయు, భిక్షుత్వముండవలసినకృత్తు వీరే కేరళమునకు బి. కృత్తులగుచుండుటయు వీరేయెవల విముఖత వ్యాపించుటకు కారణభూతములు. రాష్ట్రీయ పత్రికలమునకు చాలవరకు స్వాతంత్ర్యము నిచ్చుటకై నివేదికయందు గానింపబడిన మూలక యెల్ల రయోమోదమును బహుశఃగలదు. ఇచ్చటనే యొక నిర్దేశమును, ఒక నియమిత దృష్టాంతమును వెల్లడించుచున్నది. మాండు ఫర్ద్ల విధానకర్తలు కేంద్రప్రభుత్వము వారి అధికారమును తగ్గించుచుండిరా? లేక వారి దృష్ట్యమున వెట్టి స్థిరరాజ్యాంగ నిర్మాణవిధాన మైన నున్నదా? ఈ విషయమున వ్యాసచందరికి మూలభావము వహించుచున్నది. కాని యావేదికయు సోక భాగమునకు నివేదికకర్తలు "సంయుక్త రాష్ట్ర విధానము" భావ్యావిష్కారము "భారతదేశమునకు ఉండవలసినది ఆర్యమును వెల్లడించుచుండి. కాని, యీ ఆర్యములన్ని మిగులదూర స్థమున నీ భాగమునకు నీర్వాహించుచుండి. మరయొక చోట, రాష్ట్రముల కెట్టి అధికారమును లేకపోవుట కేరళ, ఏక ప్రభుత్వవిధానము ప్రబలించేవరకు భారతదేశమునకు సంయుక్త రాష్ట్ర విధాన ముపకరింపదని వీరే తెలిపియుండి కాని యిది సరికాదు (వర్తిరాష్ట్ర) కాదును ఏకార్యమును, స్వీయచారిత్రక సాంప్రదాయములను నుండును సంయుక్త రాష్ట్ర విధానమున కావ్యక్తము. ఈ విషయము భారతదేశమున గానవగుచున్నదా? ఇది కానవగుచుండుట నిశ్చయము. వర్తిరాష్ట్రమును తన అధికారమున కొంత భాగమును కేంద్రీకృతమునకు తదవితేయ నక్కర లేదు. బ్రిటిషు దీవులను సంయుక్త రాష్ట్రములుగ నిర్మించవలె ననెడి మూలక పార్లమెంటు సభయెవల నున్నది ఈ దేశమున నేకవిధాన పత్రికకృత గానవచ్చుచున్నది. ఈ విషయమును పర్యావర్తమున బట్టియే పరిష్కరించుట వలరము.

భారత రాష్ట్రములు సంయుక్త రాష్ట్ర నిర్మాణమునకు తగిన మున్నయెడల నీ విధానము భారతదేశమునకు ఉపకరించునా? ఇదియే గాన ఆర్యమునకు నిశ్చయముగా వారి, మన, నాగ రములలో విభేదములు గల వివిధ భావులీ భరతభండమున నివసించుచున్నాడు. వీరి వీరి కృత్తికలను పత్రికకు సంపాదించుచు, వీరెల్లరకు నీ యొక్కత నో దియటకు మార్గమేదో ఇట్టి స్థితిలో సంయుక్త రాష్ట్ర విధానముకంటె వీరే పథతి యంకొకటి గలదా? కనదా, అస్సేరియా దక్షిణాఫ్రికా, ఆమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములలో నిట్టి విధానము వెల్లడి యగుచున్నది. కావున నిదియే భారత రాజ్యాంగ సంస్కరణాద ర్శమై యుండవలెను.

భారత ప్రభుత్వమునకు సంబంధించిన భాగమునెవలనే మాండు ఫర్ద్ల నివేదికతో భారతముల నేకులకును, కొందరు విరోధియులకును ఆకాభంగము కలుగుచున్నది ఇది యెంత మాత్రము సంస్కరించబడలేదు. ప్రజా ప్రతినిధి సంఖ్యా భావములకు గల కానవసభా నిర్మాణము వలన అధికార ప్రాబల్యము తగ్గించుట నిక్కము. కాని స్థితికల్పము నిర్మాణములన ఈ కానవ సభాధికారము నాయమా ర్తమైనది. మాండు ఫర్ద్ల నివేదికయు ప్రస్తుతపాలనావిధానాభియంతరే నిర్మితమైనది. ఇందు రాజ్యపరిపథిభాద సంకేతముచేసెను. వీరే నిష్ఠా ఉద్యోగుల యెల్లమపారము వర్తింబి. మాంటా గూగారు దేశమందంతటను సంచారము చేసిను, ఈ సంచారము వలన వీరూటించేసినవారుకూడ ఈ యుద్యోగులే ఇట్టి స్థితిగతులలో ఈ నివేదికయందు భారత ప్రభుత్వమునందల లోపములనువర్ణనమును, భారత ప్రభుత్వమునకు పార్లమెంటు నెడలగల భాధ్యతను గూర్చిన వాక్యములును కానవచ్చుట యం దాకృత్య మెద్దియు లేదు. ఈ భాధ్యతయన సర్వముమీ నిరంకుశాధికారసంహితాయానుగుణ్యముగ పాలించుటకు స్వాతంత్ర్యము గలిగియుండుటకంటె తేరమున్నది ఈ భాధ్యత

The Asian Commercial Assurance Co., Limited, Bombay.

ఏషియన్ కమర్షియల్ అసూరెన్సు కంపెనీ (లిమిటెడ్) బొంబాయి.

(ఇండియా గవర్నమెంటువారివద్ద రూ 2,00,000 లు డిపాజిట్టు కట్టబడియున్నది.)

సుప్రసిద్ధులగు నాంధ్రప్రముఖులు వలువురు దీనికి పోషకులుగా నున్నారు.

త క్ష ణం కావలెను

అంధమండలము లన్నిటిలోను, దత్తమండలములలో కూడ ఏజెంట్లు కావలెను. ఏజెన్సీ నిబంధనలకు, ఇతర విషయములకు చాలా సహజముగలవారు మాత్రమే దరఖాస్తులను ఈ క్రింది విలాసమునకు పంపవలెను.

జె. కె. రాజారావు కంటేలు గారు, కార్యదర్శి, మద్రాసు బ్రాంచి: 5, తంబు సెబ్టిపేథి, మద్రాసు.

భాగ్యవంతు లెవరు ? ఆరోగ్యవంతులే. (1045)

ఆరోగ్యమునకు ఆయుర్వేద ఔషధములు అద్వితీయములు.

వేసవికి తగిన పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి

జీవామృతము	అమృతామలక తైలము	జంబీర సాయము	పంచానన లేపము
6 బొక్కులు 8-4-0	6 బొక్కులు గల సీసా 1-0-0	ఉష్ణచుల బోగొట్టును	రామర సజనును
8 బొక్కులు 1-12-0	8 బొక్కులు గల సీసా 0-8-0	సీసా రూ. 0-10-0	డబ్బీ రూ. 0-10-0

ఈ పండితులవారి దివ్యౌషధము లింక ననేకములు గలవు.

ప్యాకింగు - పోస్టేజిఖర్చులు ప్రత్యేకము. క్యాటలాగు ప్రతులు ఉచితము.

కంటి విలాసము: } మేనేజరు, అయుర్వేదాశ్రమము, మదరాసు. ముఖ
 పండిట్, మదరాసు. } 55, ఆచారప్పకో వీధి, మదరాసు. వీయపు

“లేదు. ఈ జంతువు కర్మకాలము నీటివలె కాంతముగ నున్నదని” వారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచుండిరి.

ఈ గుట్టునువలన మొదటినుండియు, కొమ్ములుగాని, కొరలుగాని, తగిసిన్ని కర్మగాని లేవు. దీనికి తోడుగ గోడలు తన్ను నలకాలునుగూడ యిది కొల్పోయిన తరువాత, తన భావములకు తెలుపుటకు సక్రియములగు తన్ను దీనికి సాధనాంతరము లేకుండెను.

కాని యానకిలింపు మానవునికి నిద్రాధిగమము గా వించెను.

మరియు, యానకిలింపు మూలమున గుట్టునువలన కృతజ్ఞతలేదని తన యిరుగు పొరుగువారు తెలుచెద రను భయముతో మానవుడు గుట్టును నోటిని కట్టి జేయుటకు మార్గములను కనిపెట్టెను.

కాని, దీనిజేవామున యూపిరి యున్నంత కాలము, యానకిలింపు సంపూర్ణముగ నుండునట్లును, కావున ఆనకిలికముగ దీని నోటినుండి మూల్యమును బడుచునే యుండెను.

ఒకనాడీ ఆనకిలింపును బ్రహ్మజేవునికిమాడ వివర చెప్పెను.

కృత్తికర్త మేల్కొనెను. తాను కృతించిన గుట్టును నతై కర్మకాలమునకు వచ్చి నిగుడించెను. గుట్టును కానక ఆతడు యముని రావిచి కొరకముతో “ఇదియంతయు నీవు చేసినవని. నీవు వా గుట్టును కొనిపోతివి” అని తేలుతేనెను.

* ప్రభూ! అన్ని కర్మములకును కారణభూతుడనను అనమానము మీకు నామిదనే ప్రసరించుచుండును. కాని మీదృష్టి మొకకార్యమును మానవుని వైపునకు ద్రవ్యమయెడల అన్ని తిక్కులకును కారణము తెలియకలదు” అని యముడు ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను.

బ్రహ్మ తనదృష్టిని మానవునివైపు నిగుడ్చెను. నలు వైపుల గోడలుగల యొక చిన్న ప్రదేశమునుండి గుట్టునుయొక్క మూల్యము లానికి వివర చెప్పెను.

బ్రహ్మకు కొరకము వచ్చెను.

“నీవు వాగుట్టును విడచివెట్టిన గాని, దానికి వెదక ప్రతివలె గోళ్లను కొరకలయొసంగెద”నని ఆతడు మానవునితో పలికెను.

* కృతార్థమున కృత్తికేయుట వైకుంఠము కాదు మీగుట్టును స్వకంఠమున కర్మముకాదు. దాని కార్యకలాప మానకే నీవీ ఆనకిలికలను నిర్మించితివి” అని మానవుని బదులిడెను.

బ్రహ్మ తన వట్టును విడుదలచెను.

“నేను మీయిష్టానుసారము వర్తించెదను. కాని, ఒక వారము దినములు గడువొసంగుదు. ఈలోపున మీరు మా గుట్టునువలన నాలకంటె బయటి యెక్కు డనుకూలముని తెలుచునెడల ఆకప్పును మీఅజ్ఞుడు కిరసా వహించెదను” అని మానవుడు పలికెను.

మిట్టల మానవుడు తనవనిని ప్రారంభించెను.

ఈతడు గుట్టునును స్వకంఠముగ విడచివెట్టెను; కాని యందుకార్యకు బంధము లేనెను. ఇందుములమున దీనినడక యెల్లరుకు పోష్యావృద్ధముగ నుండెను.

బ్రహ్మ తన యున్నతస్థానమునుండి యీ పోష్యావృద్ధ మగు గుట్టునువలనమాత్రమే చూడగలిగెను గాని, దాని యందరకార్య కర్మను బంధములను గాంచబడయ్యె. తాను చేసిన జంతు వింతటి వికృతచేటలను చేయుచు, తనకే సిగ్గు కలుగజేయుట బ్రహ్మకు కష్టముగనుండి, “నే నెంత తెలివి తక్కువ పనిచేసితివి” అని విచారించెను.

“ఈ దురదృష్ట జంతువునకు నే నేమి చేయగలను? మీ కృత్యమున నొక పచ్చిక బయలున్న యెడల దీనికక్కడకు బంపు ప్రయత్నములను చేసెదను” అని మానవుడు బ్రహ్మమానసము కరుగునట్లు పలికెను.

“దీనిని మరల నీ ఆనకిలికలకు గొనిపోయి” అని బ్రహ్మ ఆజ్ఞాపించెను.

“జేవుడా! యిది మానవున కెంతటి భారము” అని మానవుడు పలికెను.

“ఇది మానకకాలికి భారము” అని బ్రహ్మ గొణుగు కొనెను. —“మాడకక రివ్యూ”

National Psycho Physical Culture University College.
WANTED - STUDENTS
Fees Moderate, Apply for Particulars to:- Prof. B. RAMAJOGA RAO,
15, Ambu Chetty St, (Upstair) Madras.

స్థానికాది వార్తలు

సీమలపాలు:—కాలై నెల 81-వ తేదీ టిపాల ను తెచ్చుచున్న మార్గానాక 19-వ తేదీ మంగళవారము నాటికి బాంబాయికి రావలసియున్నది.

శ్రీ సంగీతశాల:—రేపటినుండి సాయంకాలము 4-15 గంటలకు గోఖలేహాలులో రామానుజ ఆయ్యంగారి గారితోను, బాలకృష్ణయ్యగారు ఫిడేలును, అలగవ తంబిపిల్ల గారి మృదంగమును గల పాటకచ్చేరి జరుగును.

శ్రీ సంగీతశాల:—ఈ నెల 17 వ తేదీ ఆదివార మనాడు సాయంకాలము 4-15 వేళ గోఖలేహాలులో గానసభ జరగును. రామానుజయ్యంగారు (ఆర్యకుడి) గాత్రపాట బాలకృష్ణయ్యగారు (చెన్నకట్టుం) ఫిడేలు, అలగవ తంబి పిళ్ళగారు (కుంభ కొణం) మృదంగము రంగసామి పిళ్ళగారు (కుంభ కొణం) మోర్సింగు.

మల్ల తిక్కెళ్ల వీరభద్రుడు ఎ.ఎ.(ఆనయ్య) గారు:—వీరిపుడు వచ్చుచున్న కళాకాలము ఆంగ్లభాషా పాఠ్యాదులుగా నున్నాడు. దొరతనమువారు వీరిని రాజధాని కళాకాలయం దుపాధ్యాయునిగా నియమించిరియు వీరు నెట్టెబరు నెలనుండి ఆకళాకాలములో పనిచేసెదరని యును వీరు టుడు చాల సంతసించుచున్నాడు.

కటూరూపుర కేసు:—ఈకేసులో నేరము నుప్ప కొనిన నిందితుడు సక్రియకారుస్వామి అనునదిడివైన సాక్ష్యము చాలిరుకు నమ్మదగినయ్యున్నది. పోలీసువారి సాక్ష్యము కేసులు కల్పితములుట కాధారములేదు. వారందరును మాడబలుకు కొని కల్పించిరుకుటకు మీలెతు. మద్రాసు 100 వరీ పేర్ల సాక్షిపట్టికలో వివరింపిరి 6 గురిని మాత్రమే విచారించిరి. వారిలో నమ్మదగిన వారొక్కరుడు లేరని తీర్పుగా వ్రాయబడినది.

తిరువనాంతల వాస్తవ్యులు గుబీలు నుండకేము గారు జేరయ్యిట్టిరుల సోకర్మములకు వారుగ నెగిరి యుండుట. వారు తిన్నవారైనను ఆనీతుహిమచల కర్మకంఠము కంచారమును జేసిరి. దక్షిణ హిందూస్థానము నందలి పుణ్యక్షేత్రములను చరిత్రల వారు బాగుగ నెగియున్నాగు. దక్షిణ హిందూస్థానమునందు కంచారమును జేయువారును తీర్థయాత్రలను జేయువారును వారిసహాయమును బొందిన లాభమును బొందగలరు. వారి తిరునామా తెప్పకొలకు తిరునాపల్లి అని వ్రాయబడియును.

ఆంధ్ర గానసమాజము, ఇరగల్లు:—ఈ సమాజము 11-వ తేదీ సోమవారమునాడు బాపట్లతాలూకా ఇరగల్లు గ్రామమునకు కూడింది. వరుసదిసభ్యులకు శ్రీకృష్ణ లాను వచ్చిరి. శ్రీమత కుమ్మలగుంట కేశవరావుగారు ఆధ్యక్షులుగను, బంధానపల్లి వేంకటసుబ్బయ్యగారు కార్యకర్మిగను శ్రీమత కొప్పాళ్ల హనుమయ్యగారు కోశాధికారి గను, ఎక్కు కొనబడిరి. సిద్ధార్థివాసు సంఘమునకును “గానమణి” యను కృతికను కృతించుటకై 3 కంఠేటి ఆంజనేయుల గారిచే తీర్మానింపబడి సభ్యులచే ఆమోదింపబడినది.—అబ్బరాయి వేంకటరంగరావు.

ఆంధ్రవాఙ్మయము:—మన యాంధ్రభాషలో కృతసాహిత్యము కృత్తికాశ్రయము దప్ప మిగిలిన కాశ్రయముల యందు ఈ శ్రమగ్రంథము లింకను ప్రకటింప బడలేదు. ఇంత కంటె ప్రభాకాంక్షము, మానసిక కాశ్రయము విభులముగా ప్రాయశఃపక్షి యున్నది. ఆధ్యాత్మికములు తెలుగులో ప్రస్తుతము కొన్ని యున్నప్పటికిని, అవి చాల సంతతియులుగను, వందేరిమాత్రక్షేయములుగను నున్నవి. అట్టి వానిని, సుప్రసిద్ధ చరిత్రకారులును, బహుభాషా కొవిదులును, అరు, క. వి. లక్ష్మణరావుగారివంటి తత్వవేత్తలు సవిమర్శముగ రచియించి ప్రచురించినయెడల ఆంధ్రలోక మంతయు సంతసించును. ఇదియేగాక యింక నన్నియో కాశ్రయగ్రంథములును, చరితములును, జీవితములును ప్రకటింపబడి యున్నది. ఇది సంఘముమీద గావలసిన తనిగిగాని కేసులముందలిదొర నిర్వహించకలసినది కాదు.—ఒక గుంటూరు విద్యార్థి.

మునగాల రాజాగారి యాదార్యము:

ఈనెల 9 వతేదీ సాయంకాలము మునగాల కరగజాతు మరు బంద గాగ్రములో శ్రీ మునగాలరాజాగారు, కొంతమంది జగ్గయ్యపేటవర్తకులు, కలెక్టరు నివారణార్థమై గర్మ మెండు వారిలన స్థాపించబడిన పనులలో కృషిచేయుచున్న వీరలకు రెండువందలయందకి వస్తువాము నలిసిరి. ఆసమయమున జిల్లాకలెక్టరుగారును వారిదొరసాని గారును దక్షుచేసియుండుట యెంతయు సంతోషకరమయినది. కలెక్టరు దొరసాని గారు వీరలకు వస్తుములను పంచివెట్టిరి. అట్లుచేయుట వారికి చాల కుతూహల మయ్యెను.

వేటపాలెం యూనియన్ మెంబర్ల యెన్నికలు:

ఈ గాగ్రమున ఇప్పటికి రెండు నెలలకుండి యూనియన్ మెంబర్ల ఎన్నికల కలెక్టరు ముసలిమిడిగనున్నది. శ్రాత్రగా నములలోనికి తేబడిన నిబంధనల ప్రకారము ఇంటిపన్ను చెల్లించువారందఱు నోబర్లనియు, వారే ఎన్నిక కర్తలనియు చెప్పబడియున్నది. ఎన్నికలకు నిలువబడు ప్రతి మనుష్యుడు తనవార్డులో నోబర్ల నోబులును ఏకభుగా నైన సంతాదింప వలెనని ప్రయత్నించుచున్నాడు. నోబర్లకేతి యెల్లున్నదనిన ప్రతి ప్రజ్యుతోడతరుకు పనికలదు. ఇరన్నియు నిట్లుండ కత్తులకు కొదవలేని యీ గ్రామమునకు కక్షి వారులందఱు ఎన్నికలకు నిలువ బ్రయత్నించుచున్నాడు. కాబట్టి యీ గాగ్రములో రాజోవు ఎన్నికలకు నిలువ యత్నించు పెద్దలందఱు సర్కారువారి రూజుముక్క మేమును గగింపించి గాగ్రమునకును వీరలకును ఎట్టి హానికలగకుండ జేయుమని ప్రార్థించుచున్నాడు.—వి. ఎ. రుద్ర.

చెన్నపురి ముద్రాయంత్రశాలల వనివాండు:

15-వ తేదీ సాయంకాలమున కార్మికులకుగాని కార్మికసంఘ మందిమున గాడిచర్ల హిసార్వోత్తమరావుగారి ఆధ్యక్షత క్రింద సభజరిగినది. కార్మికులకుం దైకమక్రమ మనసరము. వ మ్యేకట్టుటకే యిట్టి సంఘము లేర్పడుచున్నవరు దురభిప్రాయము మందరికీ కలుగుచున్నది. అదిసరిగాదు. స మ్యేకట్టుట కలుగకుండుటకే యీసంఘము లేర్పరువ బడుచున్నది. ఈ విషయమున కార్మికులనుగూడ గ్రహింపవలెనని ఇట్టి సంఘములకల కార్మికులకుచాల మెచ్చైనలాభములు కలుగ గలవు. పనిచేయుటలసిన కాలనిర్లమును కూలి యున్నగు విషయముల నాలోచించుటగూడ చాలముఖ్యము. ఇట్టిసోకర్మములకు కొరుకులో పనివాండ్ల యజమానుల లాభ వస్తుములను గూడ గమనించుచుండవలెను. లేనిచో యజమానులు కర్మములకు భరింపకలక వ్యాపారములను పూర్తిగా కట్టివెట్టుటగూడ తటస్థింపగలదు సి. రాజగోపాలాచారిగారు నుడిసిరి. కళ్యాణనుండరమొరలొకరు నుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు గుండరు కార్మికులనుగూడ ప్రసంగించిరి.

ఉద్యోగములు:

ప్రాధెసరు నీ కున్మిరాయను గారు:—చెన్నపురి వ్యాపకాశ్రమ (లా) కళాకాలయమున రామనగారికి నెట్టెబరు నెల 1-వ తేదీనుండి మూడు నెలలు నెలవియ్యబడినది.

జేన్ను జెకలుగారు బల్లారినుండి అనంతపురమునకు పోలికు నూపర్మెంటుగా బదిలీయబడిరి.

మాగి జేకాయి గుండురావుగారు బల్లారినుండి గుంటూరుకు జనరలు డ్యూటీ డిప్యూటీ కలెక్టరుగా మార్పబడిరి.

సర్వేడిచార్లమెంటు:—మునగాలపార్టీలోనున్న కే. ఎస్ గోపాలకృష్ణగారు ఒకటవపార్టీకిని వాల్లకపార్టీలో నున్న పి. గోవిందరాజులు నాయుడుగారు మూడవపార్టీకిని మార్పబడిరి.

పాల్కు డిప్టీ కమిషనరు భామ్యుగారికి 25-10-19 మొదలు మరు మూడు నెలలు భాయిలా నెల విత్యుబడినది.

మల్లుచీరలు

ఆంగవస్తుములు 1-కి రు. 8-8-0 మధుర బుట్టాచీర చాయకు గార్లకంటి. 16 మూరల నిడివి 2½ మూర మెట్టు చీర 1 కొనువారి ఎలక్ట్రీ కడదాలదండ 1 ఇకాం. చీర 1-కి నెల రు. 4-8-0. టిప్పి-సింట్ల పార్టీచీరలు అంద మైన పువ్వులు వేసినవి (మూరంగులుగలవి) చీర 1-కి రు. 7-4-0. బాలామణి చీర 1-కి రు. 4-8-0 వారా యజనరం కట్టుకొంగు జలతాన సహా చీర 1-కి రు. 5-8-0 కలకత్తా కాఫీలరు పాదా 1-కి రు. 8. (560) బసానియ ప్రేడింకు కంపెని, సాపుకారు పేట, మదరాసు.

రాజ్య ఆంధ్ర రాష్ట్రము సభ

ఆగస్టు 23, 24, 25 తేదీలలో అనంతపురమున సమావేశమగుట

ఆంధ్ర రాష్ట్రము కాంగ్రెసు సంఘము

చే నూచితమైన చిత్తు తీర్మానములు

I

సంధి.

శాస్త్రమునకు ప్రాధాన్యమును, ఆంధ్ర రాష్ట్రమునకు శాస్త్రమును, స్వయం నిర్ణయమునా ప్రాధాన్యమును, ఇంతకాలము నుండి మిత్రమండలివారిచే తీవ్రముగ జరుపబడిన సంగతి మన విజయవంతముగ సంఘము నొందినందులకు తమ ఆమోదమును తెలియజేయుచు, బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారికి మత్సరపూర్వకముగ మనస్సు ధన బలముల నొసంగిన భారతదేశమున కీ సూత్రముల నుపసంహరించుటను యీ సభవారు విశ్వసించుచున్నారు.

సంధిసభకు భారత ప్రజానియత్యుద్ధాన నోక భారత ప్రజానియత్యుద్ధాన సంఘమును భారతదేశమునకు ప్రభుత్వమును రాజ్యమును కీ సభవారు తమ విచారమున తెలుపుచున్నారు.

II

రాజ్యము శాసనము.

భారతముల యేకాభిప్రాయమును తృప్తికరించి కాన సమాచారము ద్వారా 1919 సంవత్సరపు 1-వ కానసమగ్ర కమిషన్ ఎదుర్కొన్న పరిస్థితి, ఇండియను పీఠాధిపతి కమిషన్ ప్రాసీదు కోర్టును మార్చుకొనినందుకు కుట్ర కించబడినట్లును ఈ సభవారు తీవ్రముగ ఖండించుచున్నారు.

(బి) 1919 సంవత్సరపు 1-వ కానసమగ్ర తొలగించుట ననియు రెండవ రాజ్యము లిట్లు ముగిసినందున ననియు తీవ్రమందగించు చేయవలెననియు, ఇట్టి కానసములు శాస్త్రము నుపసంహరించుచున్నట్లును ప్రజాభిప్రాయము ప్రకటించుచున్నట్లును భంగకరముననియు ఈ సభవారు తమద్వైధానమును తెలియజేయుచున్నారు.

III

మంజూరు

మంజూరు చేయుటలో మొదటి కానసపు కోర్టు విధించిన తీరులకు యీ సభవారు తమవిచారమును ఆగ్రహమును తెలుపుచున్నారు; మరియు భారత రాజ్యాంగమున ప్రకటించిన మొదటి రీతిని ఈ విషయములను పరిశోధించుట కోరసంఘము నిరసన వీర్యమునకు ఆలసించుటకు తీరించుచు, అనేకవిషయము లిందుములమున ముగిసినట్లును తీవ్రమందగించుచున్నట్లును ప్రజలలో విశ్వాసము మరల ముడుగుటకు శాస్త్రమునకు తీవ్రమందగించు తీవ్రమందగించు ప్రభుత్వమువారి యాసంఘము నేర్పరుతవలె ననియు, భారత ప్రభుత్వముతో సంబంధములేని వారలచే యిందు ప్రభుత్వముగ నియమించుట ననియు, ఈ సంఘమువారు బహిరంగపరీక్షకు జరుపవలె ననియు ఈ సభవారు కోరుచున్నారు.

IV

స్వతంత్రత

పార్లమెంటు సభవారిచే నామోదించు కాబోవు కానసములో భారతములకు బ్రిటిషు పౌరస్వత్వమును గలవను విషయమును చేర్చవలెననియు, ఈ క్రిందిస్వత్వ ప్రకటనము నకు లోబడి కాంతి, తీవ్రమందగించు విషయములయందు భారత ప్రభుత్వమునకు సర్వాధికార ముండవలెననియు ఈ సభవారు తీవ్రమందగించుచున్నారు.

(ఎ) సార్వభౌమ భారతముగాని, భారతదేశమున నివసించువారుగాని శాస్త్రమును పెరుట సమాచారముగ పరిగణించుట వలెనను, గాని శాస్త్రమునకును వీరియం దెట్టి తేడమును జూపరాదు.

(బి) సాధారణ శాస్త్రమునకు బహిరంగముగ శాస్త్రమునకు విచారింపబడిన దప్పు తీవ్రమందగించు భారత ప్రజలెల్లరును సార్వభౌమముగాని, జీవితముగాని, ఆస్తిగాని, వాగ్రహన సార్వభౌమముగాని గోల్పోవరాదు.

(సి) బ్రిటిషు తీవ్రమందగించుట నేర్పరుతవలెనను తీవ్రమందగించు ప్రతిభారతమును ఆముఖములను ధరించుట

కర్తవ్యము గలిగి యుండవలెను. ఈ అధికారమును శాస్త్రము సామాజికత తప్ప ఇతరుల లెక్కన తొలగించరాదు.

(డి) మద్రాసులోని సార్వభౌమమునకు మద్రాసు రాజ్యముగాని, వార్తాప్రకటనగాని రిజిస్టరు చేయించుటకు లెక్కన తొలగించరాదు, భారతముగాని గోరగుడదు.

(ఇ) ఇతరుల లండన్ కి సమాచారము వర్తింపు తీవ్రముల యందుదప్ప భారతములను గోరదాలతో కొట్టరాదు.

V

సంస్కరణపు బిల్లు

సంస్కరణకానసము ఆసంస్కరణకానసము, ఆకాభంగకరముగను నున్నదని మరల నొక్కచెప్పుచు, ఇది 1917 ఆగస్టు 20 తేదీ వార్తానామగమ్యముగ లేదనియు, ఇది భారతమునకు ప్రభుత్వమునకు ప్రభుత్వమునకు, ప్రజల ఆమోదమును బడయుటకు ఈ క్రిందిసవరణలతో మరలమరల చేయవలెను.

(1) సంస్కరణకానసము సార్వభౌమము.
(2) కేంద్రప్రభుత్వమునకు ద్వంద్వపాలనావిధానము.
(3) భారత ప్రభుత్వమునకు నూచించిన ఆధికార విధిజననామము తొలగించి, రాష్ట్రీయార్థికాధికారము కానససభకు వర్గకరము చేయవలెను.

(4) భారత ప్రభుత్వమునకు నూచించిన గాంధీజీమిటీకర్తవ్యము.

(5) నీటిని సర్వము కాబోవునందు కర్తవ్యమును నియమించరాదు; మరియు కానససభావిశ్వాసము గలిగి యుండి తీవ్రమందగించు యిట్లును తీవ్రమందగించు విషయం దుండవచ్చును. యిట్లును కానససభావిశ్వాసము సభ్యులకును సమాన ప్రతికర్తవ్యము సమానతీరమును నుండవలెను.

(6) భారత కానససభయు రాష్ట్రీయకానస సభయు తమతమ అధ్యక్షుల నెన్నుకొను అధికారమును గలిగియుండవలెను.

(7) క్రైస్తవ్యము, ముంకములు భారత కానససభాధికారము క్రింద నుండవలెను.

VI

ఆంధ్రుల ప్రాతినిధ్యము

మతము కానససభలయందు ఆంధ్రుల జనసంఖ్యనుబట్టియు, రెవెన్యూకట్టియు తగిన ప్రాతినిధ్యమును నియోజక సార్వభౌమియసంఘమువారు నూచించుటకు వీరి మాచన మున్నాయనుగ నున్నదని ఈ సభవారి అభిప్రాయము.

ఈలోకమున తొలగించవలసిన దని నామోదించుట వారిని, భారత రాజ్యాంగమున ప్రకటించుచు, వీరియందు కిని కంటివార్తనుచు తీవ్రమందగించు కీ సభవారు రధికారము నిచ్చుచున్నారు.

VII

ఆంధ్ర రాష్ట్రము:

మరిసానాసామ్యమునకు, ప్రజాసామ్యమునకు సర్వసాధారణములను ఫలింతులకు, తర్కలపూర్వక ఆసనమున కానససభకుల నాచరించుటకు సాధ్యమైనంతవరకు రాష్ట్రనిర్మాణము భాషాభివృద్ధి కర్తవ్యము ననుసరించి యుండవలెను.

తీవ్రమందగించు నిర్వహించిన స్వతంత్రపాలనాధర్మముల ఫలింతులకు 19 సం. ఆగస్టు 25 తేదీన హర్షించి ప్రభుత్వ ప్రకటించిన రాష్ట్రీయ సార్వభౌమియ సార్వభౌమములకు రాష్ట్రీయపాలనావిధానము ఆకర్షణీయమని యుండవలెను. కావున ఆంధ్రీయకర్తవ్యములగా గంజాము, విశాఖ కట్టము, గోదావరి, కృష్ణా, గుంటూరు, నెల్లూరు, కడప, కర్నూలు, బళ్లారి, అనంతపురము, చిత్తూరు, మదరాసు మండలము లన్నిటిని ప్రత్యేక రాష్ట్రముగా నేర్పరుతవలె యుక్తము, అత్యవశ్యకము గావున మోదరదేశమునకు ప్రకటించబోవు రాజ్యాంగసంస్కరణవిధానమునందెట్టి ఏర్పాటు చేయించుటకు ఈ సభవారు ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నారు.

VIII

దేశభావము

మదరాసు కానససభలో ఆధ్యక్షుని యనుమతిలేకయే దేశభావములలో నున్నవారని యొకతీర్మానము కడపటి కానససభయందు నామోదించెను. ఇందుములమున మాంటు ఫర్డు నిజేడిక కనుగుణముగ రాజ్యోత్త కానససభలకు ఆంగ్ల భాష రానివారు ప్రజాభిప్రాయముగ నచ్చుట దుర్లభము గాన ఈ తీర్మానము వీరధివారు ఖండించుచున్నారు.

IX

కలెవు

ఆహారపదార్థముల కలెవు కృషియగుటయు, ధరలు పెరుగుచుండుటయు, కిమ్మలమున మరణములు హెచ్చుచుండుటయు ఈ సభవారికి భయపరచుచున్నవి. అందుచే నీ కలెవులని తొలగించి, ఆహారపదార్థములను కృషిచేసి, తూరిని కృషిచేయుట తీర్మానములు చేయవలెనని యీ సభవారు ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నారు.

X

స్వదేశీ తీర్మానము

ఆంధ్ర సభలు.

అనంతపురపు విలేఖరి

అనంతపురమునందలి ఆహ్వాన సంఘమువారు ఈ నెల 14 తేదీన సమావేశమై సభలకు ఇదివరలో నిర్ణయించిన ప్రకారము ఈ నెల 23, 24, 25 తేదీలకు జరుపుటకు నిశ్చయించిరి. కొందరు పెట్టెంబరు 6, 7 తేదీలకు కొందరు ఈ నెల 20, 21 తేదీలకు జరుపవలసివోరి గాని ఆహ్వానసంఘము వారు 23 తేదీనండియే సభలకు ప్రార్థించి చేయ నిశ్చయించిరి. ఆంధ్రమహాజనసభకు అధ్యక్షుల కహింప నంగీకరించిన సర్వేకల్లి మేకట సరసింహారావుగారు దయచేసి వివాహము జరుగున గనుక 23, 24, 25 తేదీలు తమకు అనుకూలము గావనియు పెట్టెంబరుతో జరిగిన రాజీయందుననియు తెలిపించున మహిమోత్సవరావుగారు ఆంధ్రమహాజనసభకు అధ్యక్షులకహింప గోరబడిరి. సర్వోత్తమరావుగారు ఇందుకు అంగీకరించిరి. అనుబంధసంఘములవారిచే మంజూరైన నియామకముల ననుసరించి 5 వోల్టు ఆయంబెర్ల నుబ్బుకృష్ణారావుగారికి, 4 వోల్టు టి. ఆర్. వెంకటాచార్యులగారికి, 3 వోల్టు మహిమోత్సవరావుగారికి వచ్చినందున హెచ్చు వోల్టు లభించిన ఏ. ఎస్. కృష్ణారావుగారు 25-వ ఆంధ్ర రాష్ట్రీయసభకు అగ్రాధికారిగా నియమింపబడిరి. వాయంగీకారమునకోరి కంటి యివ్వబడెను. వారును అంగీకరించిరి. ఆంధ్రమహాజన సభకు 2 రూ॥, ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ సభకు 2 రూ॥ ప్రతినిధి యనుమేర్పరచి రెండు సభలకును కలిపి టిక్కెట్టు పుచ్చుకొనువాడు 8 రూ॥ మార్చియు చెల్లింపవలెను. ఈ సాము ప్రతివస్తువు ధర హెచ్చియుండుటచే నిరతు కడపలోవలె 5 రూ॥ చేయబడిరి గాని కొడాలి కిరాయి కృష్ణారావుగారిద్విన సలహా ననుసరించి వై చెప్పిన యనుమ గైకొన తీర్మానించిరి. ఆహ్వానము లందరికి తంకబడును. ఆహ్వాన మందలేదని యెంచితక ఆంధ్రోద్ధమాభిమానులెల్లరు విరివిగ సభకు దూరచేయ ప్రార్థించు బడుచున్నారు.

సామ్రాజ్య శాసనసభ.

పెట్టెంబరు 8 వ తేదీన సమావేశమగు సామ్రాజ్య కానససభలో ఈ క్రింది చట్టము లోలోనింపబడును.

- (1) 1878 వ సంవత్సరపు సముద్రీ సుంకముల కానసము నిరసన నుసరిం గోరవు ప్రతీక పెట్టబడు చట్టము.
- (2) 1897 వ సంవత్సరపు ప్రావిడెంటు ఫండు కానసము నిరసన నుసరిం గోరవు ప్రతీక పెట్టబడు చట్టము.
- (3) జనాభా లెక్కలను గూర్చి కొన్ని ఏర్పాటులను చేయుటకు ప్రతీక పెట్టబడు చట్టము.
- (4) మరదాన ధర్మాదాయముల మీద నిక నెక్కుక అధికారము నిచ్చుచట్టము.
- (5) లెంగాల మోగోర్ల అధికారతీర్మాన సమితి లనిర్ణయించు చట్టము.
- (6) 1852 వ సంవత్సరపు భారత కానసముతేయు కానసము నిరసన నుసరిం గోరవు ప్రతీక పెట్టబడు చట్టము.
- (7) 1906 వ సంవత్సరపు నాణెముల కానసము నిరసన నుసరిం చట్టము.
- (8) 1894 వ సం. రపు భూమార్చియల కానసము నిరసన నుసరిం చట్టము.
- (9) కొన్ని కానసములను సవరించుచు కొన్ని కానసముల రద్దు చేయుచును ప్రతీక పెట్టబడు చట్టము.
- (10) విషమస్తువుల నీడేములోనికి దిగుమతి చేయుట ఇచ్చట వాని నమ్ముటకు గూర్చి తగిన కట్టుదిట్టములు చేయుచు కానింపబడిన చట్టమునకును సవరింకరలయనకు చట్టమునూడ ఆలోచించబడును.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1919-వ సం. ఆగష్టునెల 16-వ తేది

శనివారము.

ఆయుర్వేదము

పాశ్చాత్యాభిమానుల నిరసనము.

భారతమహాత్ములకు, పాశ్చాత్యపండితులకును వైద్యవిధానమునందు గల భేదావలోకనము మూలసిద్ధాంతమునందే గలదని వారు వాదించి భాష విశదము చేయుచున్నది. భారతీయులకు వైద్యశాస్త్రము "ఆయువును గాపాడెడి వేదము" కాని మౌమలశాస్త్రము శస్త్రశాస్త్రము గాదు. పాశ్చాత్యవైద్యులు వైద్యశాస్త్రమును నితరశాస్త్రములవలెనే కేవలము భౌతికదృష్టితో జూచెదరు గాని ఆధ్యాత్మికదృష్టితో నవలోకించుట లేదు. సర్వవ్యాపకమైన ప్రాణలక్షణములను మహర్షు లతీంద్రియజ్ఞానముతో నవలోకించి విశాలమైన సిద్ధాంతములను స్థాపించిరి. ఆయుర్వేదగ్రంథములందు వర్ణింపబడిన నాక్షిలక్షణము లీ సిద్ధాంతానుసారముగ నిర్ణయింపబడినవి. సర్వవ్యాప్తమైన వైతన్యమును పాశ్చాత్యవైద్యులు స్థానికదృష్టితో నీక్షించుచు వారి విశ్లేషమునకు తగిన చికిత్సావిధానము నవలంబించుచున్నారు. రక్తక్రసారవేగమును తగ్గించుట ఆయుర్వేదవైద్యమునందు జూపబడిన సాధనములు దివ్యములని ప్రాచీనవైద్యగ్రంథములను జదివిన వారలకు విదిత మగుచున్నది. రక్తకణములను గురించి పాశ్చాత్యపండితులు ఇరువదవశతాబ్ది యందు గ్రహించిన జ్ఞానమును మహర్షులు సూక్ష్మదర్శిని సాధనములకేనే రెండువేలయేండ్లకు బూర్వము గనిపెట్టిరి. సర్వవ్యాప్తమైన వికలత్వమునకు మందు వైతన్యవిశాసమునందు గలుగగలదు గాని స్థానికవిశాసనములందు గలుగ నేరదు. ఆధ్యాత్మికలక్షణమైన వైతన్యము నాధ్యాత్మికదృష్టితో నవలోకించి మహర్షు లాయుర్వేదశాస్త్రమును కల్పించిరి. ప్రాచీనాయుర్వేదగ్రంథములందు గల సిద్ధాంతములను గాని యోగములను గాని పరిశీలన చేయని మహాత్ములందరును నిరువదవశతాబ్దమునందాయుర్వేదము ప్రాతఃపాదన దని నిరసించుచున్నారు. ఏ దొరగా రైనను చెప్పెడి భావమునందే మన విద్వాంసులకు విశ్వాస ముండును గాని ఆత్మవిశ్వాస ముండుట యరుదుగ నున్నది. ఆత్మవిశ్వాసభావమునవలనే మన భాషలయందు మన శాస్త్రములందు మన కళలయందు మనయందు మనకు విశ్వాసము క్షీణించుచున్నది. మూలకారణము పాశ్చాత్యసంస్కరమువలన గలిగిన సర్వసమ్మోహము.

ఆయుర్వేద ప్రచారము.

ఆయుర్వేద ప్రచారమునకై వైద్యరత్న పండిత గోపాలాచార్యులుగారు ముప్పదేండ్లనుండి యును చేయుచున్న పరిశ్రమ లోకవిఖ్యాతము. చెన్నపురియందు దాయుర్వేద కళాశాలను స్థాపించి ప్రతి యేటను వైద్యపండితులను సిద్ధముచేయుచున్నారు. ఇంతవరకే కళాశాలనుండి సుశిక్షితులైన 49 మంది వైద్యవిశారదు లుత్తీర్ణులై భారతఖండమునందంతటను వైద్యమును జేయుచున్నారు. కళాశాలను వైద్యాలయమును బోషించుటకై ప్రతి యేటను వేలకొలది రూప్యములను వ్యయము చేయుచు నాయుర్వేదప్రచారమునకై పాట్లు

పడుచున్నారు. గత సంవత్సరమునందు వైద్యాలయమునకు కళాశాలకు వ్యయమైన 10,000 రూప్యములందు 7000 రూప్యములను గోపాలాచార్యులు గారిచ్చియున్నారు. వైద్యాలయమునందు గతసంవత్సరము నందు 51,930 రోగులకు ధర్మవైద్యముచేయబడినది. దేశమునందంతటను నాయుర్వేదాభిమానమును గోపాలాచార్యులవారు గలుగజేసి రనుటకు రాష్ట్రములందును మండలములందును నేతలును గూడుచున్న ఆయుర్వేద సమ్మేళనముల నిదర్శనములు. ప్రజల కాయుర్వేదవైద్యమునందు గలవిశ్వాసమున కా వైద్యసహాయమును బొందుచున్న రోగులసంఖ్యయే నిదర్శనముగనున్నది. చెన్నపురియందు గతసంవత్సరమునందు 1. చెన్నపురి ఆయుర్వేదవైద్యాలయమునందు 2. కన్యకా పరమేశ్వరీ వైద్యాలయమునందు 3. వేంకటరమణ వైద్యాలయమునందు 4. కలవల సోదరుల వైద్యాలయములయందు 5. ఇతరాయుర్వేదవైద్యాలయముల యందును లక్షల కొలది రోగులు వైద్యసహాయమును పొందిరి. చెన్నపురి ప్రజల కింతమేలును జేసిన వైద్యాలయములకు, సకలవిధముల సహాయముచేయుట ప్రభుత్వమునకు విధియైయున్నది. చెన్నపురి కార్పొరేషను సభ్యులు ఆయుర్వేదవైద్యాలయముల ప్రయోజనమునుగ్రహించి గతసంవత్సరమునందు శ్రీచెన్నపురి ఆయుర్వేదవైద్యాలయమునకు శ్రీ కన్యకాపరమేశ్వరీవైద్యాలయమునకు వేంకటరమణవైద్యాలయమునకు ధనసహాయము చేసియుండిరి. గతసంవత్సరమునందు వలె నీ యేడును కార్పొరేషను వారి ఆదాయవ్యయ పట్టియందు ఈ మొత్తములు చేర్చబడినవి. కాని ప్రభుత్వమువారి మొత్తములను పట్టినుండి తొలగించి యుండిరి. చెన్నపురి కార్పొరేషను ఆదాయవ్యయ పట్టినుండి ఆయుర్వేదసహాయమున కేర్పడిన రూ 1600 ల మొత్తమును తొలగించుటకు గారణంబు గ్రామ్యముగాకున్నది. చెన్నపురి కార్పొరేషనుకు 1600 రూప్యములను లక్షలమంది రోగులకు వైద్యసహాయమును జేసిన వైద్యాలయములకు సహాయము చేయుట గొప్ప పనికాదు. ఈ వైద్యాలయముల కైనను ఈ స్వల్పమైన మొత్తము లెక్కలోకిరాదు. కాని స్వదేశీప్రతిష్ఠకు సంబంధించిన మొక్క మూల ధర్మము గలదు. ఆయుర్వేదమున కే విధమైన సహాయమును జేయజనదని ప్రభుత్వమువారు తలపెట్టినటులు స్పష్ట మగుచున్నది. చెన్నపురి కార్పొరేషను సభ్యులును నితరులును వారి యాత్మగౌరవమును నాయుర్వేద గౌరవమును గాపాడుకొనుటకై దొరతనమువారి నిర్ణయమును ఖండించుట యవసరముగ నున్నది. లేనియెడల దేశమునందెచటను నాయుర్వేదమునకు ప్రతిపత్తి గలుగ నేరదు.

చెన్నపురి ప్రభుత్వము

"మదరాసు ఆయుర్వేద ఔషధాలయమునకును, శ్రీ కన్యకాపరమేశ్వరీ ఔషధాలయమునకును, వేంకటరమణ ఔషధాలయమునకును ప్రభుత్వమువారి దివర కొనుగోతున్న వార్షికములను ఆపికేయరా దని తాము చేసిన మూచనను ప్రభుత్వమువారు దిరస్కరించినందులకు కార్పొరేషనువారు విచారించుచున్నారు. ఇట్టి ప్రతిష్టాపనములు ప్రజల కల్మషసరవని కార్పొరేషనువారి దృఢాభిప్రాయ మగుటచే యాగ్రాంతులను ప్రభుత్వమువారి రోసుగదరని వారు తలంచుచున్నారు."

వై తీర్మానమును రాగల కార్పొరేషను సమావేశమునందు జి. ఏ. నటేశనుగారు ప్రతిపాదించుచున్నారు. ఆతీర్మానమును సభ్యులందరును నేకగ్రీవముగ సంగీకరించి వారి యాత్మగౌరవమును గాపాడుకొనియెద రని నమ్ముచున్నాము. ఆయుర్వేదమునకు చెన్నపురి రాష్ట్రమునందు గల తిర

స్కార వితర రాష్ట్రములందు లేదని విమర్శకులకు విశద మగుచున్నది. పునహాయందు బొంబాయి ప్రభుత్వమువారి కాయుర్వేదవైద్యమునకు సహాయము చేయుచున్నారు. కలకత్తా అహ్మదు నగరు అలహాబాదు అజ్మీరు కాన్పూరు ఆవ్ధి మ్యూనిసిపాలిటీలు ఆయుర్వేద వైద్యాలయములకు సహాయమును జేయుచున్నవి. కాశీ విశ్వవిద్యాలయమునందాయుర్వేద శాస్త్ర మభ్యసనీయ శాస్త్రముగ సంగీకరింపబడినది. బీహారురాష్ట్రమునందాయుర్వేదము సంస్కృత కళాశాలలందభ్యసనీయ విద్యగ సంగీకరింపబడినది. ఇతర రాష్ట్రములందాయుర్వేదమునకు కొంత ప్రోత్సాహము గలదు. చెన్నపురి రాష్ట్రమునందు మాత్రమాయుర్వేదమునకు పోషణము "ససేమిరా"యను నటు లున్నది. చెన్నపురి ఆయుర్వేదసంస్థాపనాధికారులు రాష్ట్రమునందు గల మ్యూనిసిపాలిటీలకు సహాయముగోరుచు పంపిన విజ్ఞాపనల కేమ్యూనిసిపాలిటీయును సహాయమును చేయుట కంగీకరించుట లేదు. నెల్లూరు, ఏలూరు, ఆదవాని, బందరు, కుంభకోణము, నాగపట్నము మొదలగు మ్యూనిసిపాలిటీలు సహాయమును చేయమని కోరినవి. ఒంగోలు మ్యూనిసిపాలిటీ 50 రూప్యములను సహాయముచేయుట కంగీకరించినది కాని అధికారుల సమ్మతి బొంబు నని తోచదు. చెన్నపురి కార్పొరేషను నుండి చేయబడిన సహాయము తొలగింప బడినది. ఈసందర్భములందాయుర్వేదమున కేవిధమైన పోషణమును చెన్నపురి రాష్ట్రమునందు ప్రభుత్వము నుండి గలుగ నేరదని స్పష్ట మగుచున్నది. పాలకుల దురభిప్రాయములను దొలగించి ఆయుర్వేదమునకు తగిన పోషణమును గలిగించుటకై దేశ జేమాభిలాషులందరును పాటుపడుట ధర్మమై యున్నది.

ఆయుర్వేద పోషణావసరము.

సకలదేశములందును శీతోష్ణస్థి కనురూపముగ నోషధులు సహజముగ వర్ధిలి, ఆయుర్వర్ధనమున కుపయోగ పడుచున్నవి. మహర్షుల యోషధులను బరిశీలించి సిద్ధయోగములను నిర్మించి ప్రజలకు మహోపకారమును జేసిరి. హిందూదేశమునందు సామాన్యముగ లభించెడి మూలికలు సులభముగ నెన్నియో రోగములను కుదర్చగలవు. ఇప్పుడు దేశమునందు వ్యాపించుచున్న విషజ్వరమీ భావమును రుజువుచేసినది. ఒకకానికి దొరికెడి దినుసులు విషజ్వరమును నివారించుచున్నవి. డాక్టరు కోమనుగారును కిషాయపు దినుసులను విషజ్వరమునకు మంచి మందుగ నిర్ణయించిరి. "పెరడిచెట్టు మందునకు గాదు" అను సామెత నిజముగనున్నది. మనదేశమునందు గల మందులను వాడుటవలనను దేశమున కనేకలాభములు గలవు. 1. గుణము బాగుండును. 2. స్వదేశీపరిశ్రమలు వృద్ధియగును. 3. స్వల్పవ్యయమగును. 4. ధనము దేశమునందు నిలుచును. 5. ప్రాచీనాయుర్వేదమునకు పోషణమేర్పడును. ప్రభుత్వాధికారులు చెన్నపురి కార్పొరేషను నియమములను రద్దుచేయుట న్యాయవిరుద్ధమని తోచుచున్నది. ప్రజాప్రతినిధులు ఆయుర్వేదమునకై కొంతద్రవ్యమును వినియోగించవలయు నని నిర్ణయించిరి. ఆ నిర్ణయమును నాయుర్వేద రహస్యముల నెఱుగని అధికారులు నిరాకరించుట యసంగతము. చెన్నపురి కార్పొరేషనునందు గలిగిన సమస్యయే అన్ని మ్యూనిసిపాలిటీలయందును గలుగుచున్నది. ప్రజాజేమమున కేర్పడిన మ్యూనిసిపాలిటీలన్నియును స్వీయ స్వత్వసంరక్షణమును జేసికొనుట యవసరంబగుచున్నది. లక్షల జనుల ప్రాణములను గాపాడుచున్న ఆయుర్వేదమునకు సహాయము చేయుట హానికరమా? అక్రమమా? దుర్వ్యయమా?

అధికారుల యిష్టానుసారముగ నివేదయముపోయిన ఆయుర్వేదమున కీ స్వల్పప్రతిపత్తి యొనను నుండ బోదు. చెన్నపురి కార్పొరేషను నేకగ్రీవముగ నతేజనుగారి తీర్మానము సంగీకరించి ఆయుర్వేదమునకు సహాయమును జేయుదురనియును నితర మ్యూనిసిపాలిటీలవారు సయిత మీమార్గము నవలంబించుదు రనియును నమ్ముచున్నాము. శ్రీవిల్లింగ్డనుప్రభువుగారు వారి యుదారస్వభావమును నాయుర్వేదపోషణమునకై వినియోగించి ప్రజల కృతజ్ఞతకు పాత్రు లగుదు రని నమ్ముచున్నాము.

ఆంధ్రసభలు

ఆంధ్రసభలు అనంతపురమునందు 23, 24, 25 తేదీలందు జరుగుననియు, ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సభకు ఆమంచర్లనుబ్బకృష్ణారావు వంతులుగారును, ఆంధ్రమహాసభకు గాడిచర్ల హరిసర్వోత్తమరావు వంతులుగారును, అధ్యక్షులుగ నెన్నికొనబడి రనియు, ఆహ్వానసంఘమువారింపింపి తిండ్రివార్తను నిన్నటిదినము ప్రచురించి యుంటిమి. ఈ నియామకము లాంధ్రులకు సంతృప్తిగొలుప గలవు. ఆమంచర్ల నుబ్బకృష్ణారావు వంతులుగారు, శాసనసభలో సభ్యులుగ జేరెనదాదిగ, ధనార్జనపునైపుణ్యముననుకూలమునై, విశేషకాలమును ప్రజాహిత జీవితము కొరకై వినియోగించుచుండిరి. శాసన నిర్మాణసభలో, కృష్ణారావు వంతులుగారు ప్రజాభిప్రాయమును నిర్భయముగ చెల్పుచు, తమ సమగ్రవ్యవహారజ్ఞానముగనుజుటచుండిరి. ఆంధ్రభాషయందును, ఆంగ్ల భాషయందును వీరికి సమాన వక్తృత్వ సామర్థ్యము గలదు. ఆంధ్రమహాసభలందు వీరు చాలకాలము ఆంధ్రరాష్ట్రీయ తీర్మానమునకు వ్యతిరేకముగ గంభీరముగ నుపన్యసింపింపి సభ్యుల యసమ్మతికి బాత్రు లగుచుండినను, తుట్టుతుడ కార్పొరేషనునువారిని నుచుఁబులుగ జేయగలిగెను. వీరు ఢిల్లీ కాంగ్రెసు తీర్మానముల కనుకూలరని తెలియుచున్నది. వీరి విశాలహృదయము, దేశసేవారత్నరత్న, సుప్రసిద్ధము. వీరిటీవల జరిగిన శాసనసభానియోజనములో విజయులు గాకుండుట, ప్రజల దురదృష్టము. వీరి యధ్యక్షత క్రిందట, రాష్ట్రీయసభ జయప్రదముగ జరుగునని విశ్వసించెదము. ఆంధ్రమహాసభసభాధ్యక్షత నది వర కంగీకరించిన, రా. బ. సర్వేపల్లి నరసింహారావు వంతులుగారు, కొన్ని యసందర్భములవలన నావదవి కంగీకరింప కుండుటచే, అందుకు గాడిచర్ల హరిసర్వోత్తమరావు వంతులుగారు నియమింపబడిరి. వారింతులకు తమ యంగీకారమును తెలిపి యుండిరి. సర్వోత్తమరావు వంతులుగారి అర్హత గూర్చి విశేషముగ వ్రాయ నవసరములేదు. వారు దేశభక్తుడయము కొరకై చిరకాలమునుండియు పాటుబడుటయేగాక, శారాగృహభాధను సహిత మనుభవించియుండిరి. ఆంధ్రాంగ్లములందు వారికి వక్తృత్వ లేఖనా సామర్థ్యములు గలవు ఆంధ్రవృత్తికా సంపాదకులుగ చాలకాలము బనిచేసి, యిటీవల నేషనలిస్టులను ఆంగ్లవార వృత్తికను సమర్థతతో నిర్వహించిరి. వీరికి గల ఆంధ్రోద్యమాభిమానము సువిదితము. వీరు పేరెన్నిక గాంచిన జాతీయవాదులు. మీదు మిక్కిలి, వచ్చి నూంధ్రదేశ వాసులగుటచే, వీరి యధ్యక్షతక్రింద వచ్చిమాంధ్ర దేశములో జరిగెడి ఆంధ్రసభ మిగుల జయప్రదముగ జరుగగలదని నమ్మెదము. అధ్యక్షులగువురును ఆంధ్రులలో వ్యాపించియున్న భావములను వర్ణింపముగ వెలిబుచ్చి,

ప్రజల నుద్బోధించెదరు గాక యని కోరెదము. ఈ వత్సరపుసభల కాంధ్రులధిక సంఖ్యలతో వెడలవలసిన యవసరముగలదు. ఆంధ్రోద్యమ ప్రతిపత్తి లాంధ్రసభలు నిర్వహించుటకు మునుటల ప్రయత్నించెదరు. ఆంధ్రోద్యమమిట్టినిరోధములను పరకుజేయదని, సభా కార్యక్రమము చాలవలసియున్నది. భారతదేశమున కంతకును సంబంధించిన సమస్యలనేకములు హామ్యమునకై నేచియున్నవి. వాటిపై ఆంధ్రదేశము తన శక్తి తాభిప్రాయము నొనగవలసియున్నది. సంస్కరణపుబిల్లు ఉన్నదున్నులు. ప్రజాంగీకారము బడయజాలదు. అది చాలవరకు మారవలసి యున్నది. దానియం దెట్టి మార్పు లవసరమో, కాంగ్రెసు రాయబారులు జాయింటుకమిటీ ఎదుట నివేదించి యుండిరి. కాంగ్రెసు సభవారు దెలిపిన మార్పులు ప్రవేశపెట్టబడనిది, సంస్కరణము లంగీకారములు. గావని ఆంధ్రసభలు తమ యభిప్రాయమును స్పష్టముగ నివేదికవలసి యున్నవి. ఇంతియగాక, వంజాబుదేశస్థితి క్రొత్త చిక్కుల సూచించుచున్నది. జన్మస్వాతంత్ర్య సంతకణ నొసగని సంస్కరణములు తుదకు నిరుపయోగముగ నను భావము, దేశములో ప్రబలియున్నది. ఆంధ్రు లీ విషయమై తమ దృఢాభిప్రాయమును వెలిబుచ్చుట యవసరము. ఇక, ఆంధ్రమహాసభ సభను, ఆంధ్రరాష్ట్రీయసభను కలిపి ఏకసభగ జరుపవలయు నను ప్రశ్న హామ్యము గావలసి యున్నది. అన్నిటి కన్నను. ఆంధ్రులు గనునింపవలసిన ముఖ్య విషయ మింకొకటి గద్దు. ఆంధ్రరాష్ట్ర మేర్పడిన గాని, ఆంధ్రులు సర్వరాభివృద్ధిని గాంచజాలరని వానాటికి స్పష్టమగుచున్నది. క్రస్తుత రాష్ట్రవిభాగమే నిలచి యుండుచో, ఆంధ్రులు మిగిలిన జాతులతో బాటు నైకి పచ్చుటకు తగిన యవకాశము లుండజాలవు. ప్రజల సమ్మతివై నూతన రాష్ట్రములను రాజప్రతినిధిగారు నిర్మింపవచ్చునని సంస్కరణపు చట్టమునందు నిబంధన యొకటి గలదు. తమలో రాష్ట్రసంపాదనాభిలాష దృఢముగ వ్యాపించి యున్నదని, ఆంధ్రులు ప్రభుత్వము వారి కేక గ్రీవముగ తెలుప గలుగుచో, కార్యసిద్ధి బడయు గలదు. ఆంధ్రు లీ నూతనావకాశము నుపయోగించికొనునెడల ప్రత్యేక రాష్ట్రమును ములభముగ, సంపాదించ గలుగుదురు. కలి గ్రామమునుండియు ప్రత్యేక రాష్ట్రవాంఛ చెలిపెడి విజ్ఞాన మొకటి బుంబడవలెను. ప్రజల నిండుకు ప్రోత్సాహ కరచుటకై, ఆంధ్రసభోపసంఘమువారు ప్రయత్నింపవలసి యున్నది. ఇంతియగాక, ప్రత్యేక రాష్ట్ర నిర్మాణము నాసించి మిగిలిన జాతుల వారికి గూడ తగిన ప్రోత్సాహము నాంధ్రు లొన గుచో, భాషాప్రయుక్త రాష్ట్ర విభాగము సుసాధ్యమై, స్వపరిపాలనా సౌధమునకు బలమగు పునాదు లేర్పడును. ఈ కార్యములను నిర్వహించుటకు, ఆంధ్రసంఘమువారు రాబోవు వత్సరమంతయు నిరంతరకృషి సలుపవలసియున్నది. ఇందుకు ధన మవసరము. స్వార్థత్యాగము చూసి కృషిసలుపు కార్య మూలవసరము. ఆంధ్రసభలు, రాబోవు వత్సరము జరుపవలసిన కార్యక్రమమును నిర్ణయించి, అది కొనసాగుటకు తగిన ఏర్పాటుల జేయవలయును. అనేక కార్యముల భారమును వహించి తుద కే పనియు జేయకుండుట కన్న, నొక్క కార్యము నయినను పూర్ణముగ నిర్వహించుట ధీరుల లక్షణము. ఆంధ్రరాష్ట్రీయ

కాంగ్రెసు సంఘమువారు తయారు చేసిన చిత్తు తీర్మానములను వేరొకచో బ్రచురించుచున్నాము. వాటియందు కార్యసాధనమునకు సంబంధించిన తీర్మానము జేర్పబడకుండుట కోరవలసియును. ఆంధ్రసభ లీ లోపమును పూర్తిజేయుట ధర్మము. ఆంధ్రమహాసభలు కార్య నిర్వాహకులకు తగిన ప్రోత్సాహమునగి, ధనవహాయము గావించుట అత్యవసరమని, వివేదించెదము. ఆంధ్రమహాసభ లీ వత్సరమున జయప్రదముగ జరిగి, ఆంధ్రుల మనోరథము లీడేరుటకు శోధ్యుడి, ఆంధ్రులకు భారత జాతీయ జీవితమునం ద్వాస్తాన మొసగు గాక !

వియ్యభు కంట్రోలు

కృష్ణాజిల్లా గ్రామములందు, వియ్యభు కంట్రోలువలన అనేక కష్టములు ప్రజలకు గలుగుచున్నవను, వార్త లేతెంచుచున్నది. ఈ వార్తలందు సత్య మొకవరకు గలదో, ప్రజాభిప్రాయ మేతరుగ నున్నదో, నివారణోపాయము లేవో, స్వయముగ కనుగొని తెలుపుటకు, రాబోవు వారమున మా ప్రత్యేక ప్రతినిధిని, బెజవాడ, తాడేపల్లి గూడెము, నిడదవోలు, కొవ్వూరు మొదలగు ముఖ్య ప్రదేశముల కంపెదము. అసాధారణ విరక్తితో లేతెంచినపుడు, స్వేచ్ఛావాణిజ్యపు సూత్రములు బనికి రావు. కంట్రోలుండుట అవసరమే యని ఎంచక తప్పదు. కాని ఒక్కవిషయమును మాత్రమిప్పుడు విచారింపవలసి యున్నది. వెనుక ప్రబలిన అసాధారణవిరక్తితో లిపుడుగలవాడుని యోచించవలయును. అది నిలచియున్నయెడల, కంట్రోలు పద్ధతి నేనూత్రముల ననుసరించి నడుపవలయునో యోచించవలయును. కంట్రోలు పద్ధతిని మొదట నెలకొల్పినపుడు, ఆహారమును భుజించు వాని డేమమే, ప్రభుత్వమువారి దృష్టియం దధికముగ నుండెను. కాని పుటపండించెడి రయితు యొక్కయు, ధాన్యమును కొని విక్రయించెడి వర్తకుల యొక్కయు, డేమము గూడ సమానముగ యోచించవలయును. ఈ ముగ్గురిని పొందిక గుదిరిన గాని, కంట్రోలుపద్ధతి జయప్రదముగ కొనసాగ నేరదు. కంట్రోలుపద్ధతి పిరు ముగ్గురిలో నెవరికి లాభకరముగ నున్నదియు, నెవరికి నష్టముగలిగించుచున్నదియు కనుగొనుట యవసరము. లేక అసలు పద్ధతియే లోప భూయిష్టముగ నుండి, ముగ్గురికిని యిబ్బందినే కలిగించుచున్న దేమో కనుగొనవలయును. పిరు ముప్పుడు గాక యీ పద్ధతిని నడిపెడి అధికారులు నాల్గవ వారు గలరు. పిరు తమ యధికారమును దుర్వినియోగము చేయునెడల, ప్రజలెల్లరకు నష్టమువాటి ల్లకలేవును. కంట్రోలుపద్ధతి అనోద్యత సహకారముచేతనే సాధ్యమగును. ధాన్య మిదివరకే నిలువలో నున్నచో, దానిని పంచిబెట్టనిది, క్రొత్త ధాన్యమును వశపరచికొనుటచే అలజడికలుగును. కొట్లకు సీళ్లువేయుట, ధాన్యపునిలువను కనుగొనుటకో, లేక రయితులవద్దనున్న ధాన్యమును వశపరచి కొనుటకో తెలియుటలేదు. అవిషయము సభి కారులు వెల్లడింపవలసియున్నది. రయితులకొసగ బడెడి రేట్లు చాలతక్కువుగ నున్నవనియు, యిందు వలన రయితులు మంచీరికమును చెడ్డరకమును కలయపొసి విక్రయించుచున్నారనియు, తెలియుచున్నది. రయితు దగ్గరనుండి ధాన్యమును సరియగు, ధరలకు తీసికొనుట అత్యవసరము. కం

ట్రోలును బియ్యమునకు మాత్రమే వర్తింపజేయవలయునా లేక, జీవితావసరములకు అక్కరకు వచ్చుడి అన్ని వదార్థములకును వర్తింపజేయవలయునా అను సమాస్యను కఠిన్మంత్రివలసియున్నది. అన్ని ప్రాంతములందును ఒక్కవిధముగ కంట్రోలు వద్దతులనే అవలంబించజనదు. కఠిన్మంత్రివలసివచ్చినచో వద్దతులను మార్చవలసి యుండును. ఇందుచే, కంట్రోలు వద్దతిని అధికారుల హస్తములలోనికి మాత్రమే విడచుచో లాభ మంతగ నుండదు. స్థానిక వ్యవహారములను ప్రజాభిలాషలను గుర్తెరిగిన ప్రజాప్రముఖుల చేర్చి కంట్రోలుబోర్డు నేర్పాటుజేయుట ముఖ్యమనరము. అబోర్డునందు, అధికారులను, అసధికారులను సమానముగ నుండవలెను. అసధికారులలో రయితలు యొక్కయు, వర్తకుల యొక్కయు, ఆహారము గొనెడి వారియొక్కయు ప్రతినిధులుండవలయును. ఇట్టి సంఘము ప్రజల కష్టనిష్ఠులములను సులభముగ గ్రహింపగలుగును. కంట్రోలు సందర్భమున అధికారులను, ప్రజలను లోకుముల గావించి యుండవచ్చును. రయితలును, వర్తకులును ధరలను కృత్రిముముగ బెంచి యుండవచ్చును. అధికారు లిందుకై తమ నిరంకుశత్వము జూపుటచే, అసంతృప్తి వ్యాపించి యుండవచ్చును. కంటదారు యొద్ద కంట్రోలును తొలగించి, వర్తకునివద్దనుండి మాత్రమే కంట్రోలును ప్రారంభింపమని, దాక్తురు వట్టాభి సీతా రామయ్య గారు వ్రాయుచున్నారు. కాని ఈ సూచన ఎంతవరకు లాభకరమో జెప్పజాలము. కంట్రోలును మూలమునుండియు నారంభింపకున్నచో అది తిన్నగ నెఱవేఱజాలదు. రయితల తన యిచ్చవచ్చిన ధరలకు ధాన్యము నమ్మచో, వర్తకుడు కంట్రోలువద్దతి ననుసరించి విక్రియింపజాలడు. వర్తకుల వ్యాపార మపుడు, మూల వదుట తలపించును. దేశమునందు, చాలినంత ఆహార సమృద్ధి యున్నటుల కనిపించదు. ఆహార కదాధాభివృద్ధికై, ప్రభుత్వమువారును ప్రజలను కలసి పాటుపడవలసి యున్నది. ప్రజలలోను అధికారులలోను అన్యోన్య సహకార భావము ప్రబలివగాని, ప్రస్తుతపు చిక్కులు తీరవు. జోహాకుం వద్దతులపై కంట్రోలును నడుపుటకు వీలుండదు. మా ప్రతినిధి తెలిపెడి వృత్తాంతము నిజమును వెల్లడించునని తలచెదము.

సాహసము!

జాయింటు కమిటీవారియెటుల, రా.బ. కూర్మా వెంకటరెడ్డి నాయుడుగారు సాక్ష్య మిచ్చుచు, సంఘాభివృద్ధి కుందును, నిమ్మజాతుల ఉద్ధరణము నందును, బ్రాహ్మణులు చూపెడి శ్రద్ధ హృదయ పూర్వకమునది గాదని నుడువ సాహసించిరి. క్షేత్రికులగు కం. ఏరేశలింగము పంతులుగారిని, నాయుడుగారు బట్టువలె పోగడిన దినములు గలవు. నిమ్మజాత్యుద్ధరణము కొరకును సంఘసంస్కరణము కొరకును పనిజేయుచున్న కే. రంగారావు, వి. ఆర్. సింధి, ప్రొఫెసరు కార్వే, దాక్తురు భండార్కరు మొదలగు వారెల్లరు కపటనాటకులే గాబోలు! అసత్యములపై నాధారపడెడి ఏ యుద్ధమమయినను చిరకాలము నిలువనేరదు.

కృష్ణమూర్తి కరగజాలస్థితి:— ప్రభుత్వ ప్రకటన చూచుచున్నామని యెత్తననుండగా తెలుపడు విశేష మేదియులేదు. కఠిన్మంత్రివలసి, అగ్నికంట్రోలును మోరాన్వాదానికే సమాపణ నమ్మనము లొనరించిరి. గాని అంతరిహతములను యుద్ధము చేయకయే మరలిపోయిరి.

విదేశ తంత్రీవార్తలు

(రైటురు ఏ జెన్సీ)

ఇంగ్లాండు

భారత రాజ్యాంగ సంస్కరణములు.

సంయుగ సంఘము

మా॥ చింతామణిగారు.

లండను, ఆగస్టు 11:— చింతామణిగారును పృథ్వీకేవలం ద్రరాణిగారును సాక్ష్యమిచ్చిరి. సంయుక్త రాష్ట్రములను ప్రత్యేక రాజధానిగా నేర్పరచవలెను. శ్రీలంక నియోజన స్వాతంత్ర్యము నీ యవలయునని చింతామణిగారు నుడివెరి. ఆంగ్ల దేశము నందున్న రీతిని యిండియాదేశమునందును కేంద్రప్రభుత్వమునందును రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములందునుగాని రెండేసి కాననభల నేర్పరచినచో పార్లమెంటు (ప్రభువుల-ప్రజల సభలతో) సంస్కరణను విషయమునను నీ ద్వంద్వ కరిపాలనా విధానమును తేలవని జయే యుండదని పి. సి. రేగారు నుడివెరి. 12-వ తేదీని జరల పీఠ్యధుని సాక్ష్యమిచ్చిరి. కంగదేశపు జమీందారులకు నూతన కానన సభలో సభి కమగు ప్రాతినిధ్య మొనగబడవలెను. సోకుబో సంఘమువారు ఆస్తిని ఒట్టి ప్రాతినిధ్యమును నిర్ణయించిరి. అది కరిగారు. ఆహారక కర్మముల విషయమును ప్రత్యేకపు ఏర్పాటులు జరుగవలెను. ప్రతిరాష్ట్రమునను వారికి ప్రత్యేకముగ కొన్ని స్థానము తప్పకుండా బడవలెను. తేజో తారిత్రమునుబట్టి ప్రాతినిధ్యము నేర్పరచవలెనని రేగారు నుడివెరి. నేటికొన్నింటిని కొంతకాల మవకు మాత్రమేయంచి ఆసంఘమునకు ఖండరాధికారము నొసంగుటనుగూర్చి మిశవాదలలో భిన్నాభిప్రాయము కలిగిరి. రాష్ట్రములందు గ్రాండుకుమిటీల నేర్పరచుటకు బదులు గర్భవతు నిబంధనలను చేయు సభికారము నిచ్చుటకు మిశవాదలు పూర్తిగా కృతరీకేందరిన మా॥ చింతామణిగారు నుడివెరి.

18-వ తేదీని కూర్మా వెంకటరెడ్డిగారును రామారాణిగారును పి. సి. వాడియాగారును సాక్ష్యమిచ్చిరి. కార్మికులకును వదలివేయబడిన నైవలకు నియోజన స్వాతంత్ర్యముండవలెను. వట్టణముల గ్రామముల నియోజకులకు విభేదముండవలెను. నిమ్మజాతుల పట్టు సంఘ సంస్కరణము కట్టు బ్రాహ్మణులకు నిజముగ సభిమానము లేదని రెడ్డిగారు నుడివెరి. మొత్తముమీద ధనికులకు ధీచుంతులకు మిశ్రవాదము పాత్రలని తలంచెదనని సింహాపరపు గారు రెడ్డిగారికిడిరి. రెండే కానన సభయొండవలెను. చెన్నపురి బ్రాహ్మణ కేంద్రము ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యముండవలెను. ద్వంద్వ కరిపాలనముండదని రామారాణిగారు నుడివెరి. కార్మికులు నియోజక కర్మమునందుండవలెను. బ్రాహ్మణులయందు బ్రాహ్మణేతరల కందిరిని కర్మము కలదనట సత్యము కాదు. కార్మికులగుడ నియోజకాధికారము నొసంగిన వారి వాంఛియు రీడేర్ గలవని వాడియాగారు నుడివెరి. పార్లమెంటు నిమింతులను విమ్మలగుడ ప్రత్యేక సంఘమువారు విచారణను సాగించుటకు పార్లమెంటు సభ వారనుమతి నొసంగిరి.

పార్లమెంటు సభ.

కుటలమారు నవ్వుము.

లండను, ఆగస్టు 14:— కుటలమారులో పోయిన సామానులకు మజరా యవ్వలెనని యిండియా నైకోవ్యోగులు కోరగా యిండియా కార్యాలయము వారు నిరాకరించిరా? ఒక వుద్యోగిని మరల నిర్వహించి గోడవపుడు గాని ఆరడు యజరాను బడయ సర్దుడుగాదనిరా? అను విషయములను నేను తెలుసుకొను చున్నానని మాంటాగూగారు నుడివెరి.

ఆఫ్సు సంధి.

ఆఫ్సు దేశస్థితి సంధినిగూర్చిన పత్రికలను నేను త్వరలో సందేశమెదను. మెసూరేమియా భావిస్థితి గూర్చి నేనిపు డేమియును తెలుపజాలను. ఆఫ్సు యుద్ధమున సామగ్రిలను వైద్యకచోయమును సరిగా నుండలేదని స్పష్టముగ తెలుపబడిన విషయములందు నేను విచారణ సలిపితిని. వానిని గూర్చి త్వరలో పూర్తిగా వివరించెదనని మాంటాగూగారు తెలిపిరి.

వదలివేయబడిన నైకోవ్యోగులు.

40 మంది నైకోవ్యోగులు నేలలోనుండి విడుదల చేయబడిరి. వారిలో చాలమంది వుద్యోగములు చేయజాలరు. వారు వికలాంగులు. 40 మందిలో నెవరికైన యిండియాదొర తనముగా వుద్యోగముల నిర్వహిం లేదో తెలియదు. ప్రతే మాగ నెవరి విషయమునైన నన్యథా జరిగినచో వి సగోరడ నని మాంటాగూగారు నుడివెరి.

అనిబిసెంటుగారు

సంయుగ సంఘమువారియెటుల తుస్సాను నియోగోరి వచ్చు భారత ప్రతినిధుల కందరికి నేని సౌకర్యములకు కలిగించుచున్నాను. బ్రాహ్మణేతరుల ప్రతినిధులు నమ్మబాడగోరినచో నేను సంసిద్ధుడను. నేనెవరిని గాని ప్రత్యేకముగా పిలుచుటకు నాధికారము లేదు గాన నేను అనిబిసెంటువ్య గారిని పిలువలేదు.

వేల్పుచర్చి బిల్లు

లండను, ఆగస్టు 18:— వేల్పుచర్చి బిల్లు ప్రవేశపాలములకు సంబంధించిన బిల్లుకు కామన్సుసభవారు మూడవసారి ఆంగీకరించిరి.

వైకాంటు గ్రే

ఆమెరికారాయబారిగ నియమితుడగుట

లండను, ఆగస్టు 18:— ఆమెరికాదేశపు రామబారిగ కెట్లటకు వైకాంటుగ్రే గారంగీకరించెట్లు చెప్పుచున్నారు. అధికారుల ప్రకటన.

ప్రశ్నోత్తరముల నడుగు ననుచునందు. కామన్సు సభలో బోనరులాగారిట్లు తెలియజేసిరి:— యుంతు సంకల్పరము ఆమెరికా దేశమునందు రామబారి పదవికి నొకరిని కా క్యరముగ నియమించువరకును (గ్రే ప్రభువు వాసింకుటకు పట్టణమునకు వెళ్లి సంధివలన ఏర్పడిన ఘమ్యల నన్నిటిని తుమ్మరించుట కంగీకరించి). వారిజాభిమానమును గవర్నమెంటువారు జ్ఞాపించుచున్నారు. సభ్యులనిభావముతో నేటి భవిష్య గోరుచున్నారు. వారిపదవి నలంకరించుటవలన ఉభయదేశములకును అన్యోన్యమైత్రి కృద్ధియగునని ప్రభుత్వము వారు ఎంచుచున్నారు.

కమెండరు కెనవర్టీ గారికి బోనరులాగారిట్లు సమాధానము చెప్పిరి:— గ్రే ప్రభువు కాక్రేకముగ నాడవదిలో నుండుట కంగీకరించిన బాగుండుగుని వారికుండిన చిహ్నులు తెలిసిన వారికందరికిని వారిస్వముదేసిన తని చాలకృత్రికముగ నుండ గలదు.

ఆర్మీనియాలోని స్థితిగతులు

చాల అభ్యావృత్తులుగ నుండుట

లండను, ఆగస్టు 18:— ఆర్మీనియాలోని సంతాపకరముగు స్థితిగతులకు గురించి బ్రెస్సెల్స్ ప్రకటన ముఖ్యవ్యాసము వ్రాసెను. ఆర్మీనియా దేశమునకు చుట్టును క్రైతువులుగలరు. అట్టి స్థితిలో మానవుల తేయము వాలోదింతి అక్కడినుండి నైవలకు మరలించు విషయమై ప్రభుత్వము వారు తిరిగి యొచించెదరు గాక యని ఆప్తిక కోరుచున్నది.

కామన్సుసభలో ప్రశ్నలు

ఆర్మీనియా వారి కేవిధముగు రక్షణలేవంద అక్కడి నుండి నైవలకు మరలించు విషయమై కామన్సుసభలో చాలమంది ప్రశ్నించిరి.

ఆర్మీనియనులకు తిరిగి ప్రాతరచుటకులకు ఒప్పగించిన యెడల లోకమునందు ఆహారములు బయలు జేరునని టి. పి. ఓకోనోరుగారు నుడివెరి.

సంధిసభవారి కేవిషయమును తెలుపుచునని నెనీలుహర ముఖ్యవర్త గారు తెలియజేసిరి.

రాబర్టు నెనీలు ప్రభువు:— జనరలు డెనికినుగారు ఎంత ముఖ్యులో ఆర్మీనియనులు అంతముఖ్యులను సంకల్పిని గవర్నమెంటువారు గమనించిరా?

హరముఖ్యవర్త:— దీనిని గవర్నమెంటువారు యోచించుచు నేయున్నారు.

ఆమెరికావారి సాహాయ్యము.

జనరలు హోర్స్వర్థగారును మరీకోందరు ఆమెరికావారును ఆర్మీనియాలోని స్థితిగతులను తెలిసికొనుటకు కొద్దిరోజులలో వెళ్లుదురు. వారు కేపీయోకు కూడ వెళ్లుదురు. విల్సనుగారి యజ్ఞ మీదను వారు వెళ్లుచున్నారు. ఆర్మీనియాలో నూత్నముగ నెలకొల్పిన ప్రభాస్వామికప్రభుత్వపు స్థితిగతులలో కర్మగారి ముఖ్యముగ విచారించెదరు. ఆర్మీనియా

జేత పరిపాలనాధికారమును ఆమెకానాన కలిపించుటంగీకరించినందుల వారేమి అక్కడ చేయవలసి వచ్చును. దీనిని గురించి వారు తీర్మానముగా తెలిసికొందురు.

నిర్బంధ సేవ.

లండను, ఆగస్టు 18:—చరియిగారు నైతిక సేవకు గూర్చి చాల వింత సంకల్పించి చెప్పిరి. రాబోవు సంవత్సరము లందు జేతములు మార్చిపే నిర్బంధనైతిక సేవలకు నుండగలవు. ఆ గొట్టుబిట్టను జర్మనీజేతములు. ఈ రెండింటిలో నైన నొక్కటియే యుద్ధే ప్రాప్తముగ నిర్బంధనైతిక సేవకు తొలగించును. ఫ్రాన్సు, ఇటలీ, రష్యన్, జపాను, ఆమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములు నిర్బంధనైతిక సేవ నిట్లనే యిండుటకు తగిన కావలయును. జేతములు మారుదున్నాడు. ఇంక చిల్లర జేతములు మారు చెప్పి సవరణ చేశారు. యుద్ధము లేనపుడు నిర్బంధనైతిక సేవ నుండుట కనుకకాలో నిదియే ప్రశంసము.

హంగరీ ప్రభుత్వము.

మిత్రమండలి యంగీకారము.

లండను, ఆగస్టు 18:—కామన్వెల్త్ లో నొకరడిగిన ప్రభుత్వ సమాధానముచెప్పిన హంగరీలో మాత్రముగ ఫ్రాన్స్ తమైన ప్రభుత్వమునకు మిత్రమండలివా రింకను తమకుంగీకార మియ్యలేదని సెనెట్ హంగరీవారు నుడిచిరి.

కునివాండ్ర తొందరలు.

మార్పులైన తీర్మానము.

లండను, ఆగస్టు 18:—ప్రెస్ బిల్డింగ్ సంయోగ సంఘమువారు సమ్మెకట్టు ప్రస్తుతము మానివేయుటకు నిశ్చయించుకొనిరి. వర్తకసంఘసభ్యులలో ప్రముఖులు వారికి వ్యతిరేకముగ నుండుటవలన కార్మికసంయోగసంఘమువారి నిర్ణయమునకువ్యతిరేక కార్మికవిశిష్టతలు చెప్పచున్నారు. సంయోగ సంఘములోని సభ్యులను, సభ్యులుకానివారను వారికిత్రుతి కూలముగనుండి. సమ్మెకట్టు కూడదని గనులున్న మండలములలోని కునివాండ్రు తొందర పెట్టుచున్నారు. సంయోగ సంఘమువారు ప్రముఖుల మాట విని యెడల కార్మికులలో నైతికతను చెడి వివాదములు బయలుపడవును. అందువలన చాల సవరణలు కలుగును. సంయోగ సంఘమువారు తమయద్యమును మనయెడల వారి విశ్లేషణ చేయదుమని వారు తెలియజేసిరి. కార్మికసంఘము సభ్యులు నిన్ను సభచేసి తీర్మానించిన యేర్పాటును, కార్మిక ప్రతినిధుల సభకు తెలియజేయుదురు. వారు దాని సంగీరింపగలరు. యుద్ధమైన గనుల కునివాండ్రు సంఘమువారు తమ పరాజయము నొప్పుకొనిరి. కునివాండ్రు కూర్చుండినవారికి విరక్తి కలిగి కునివాండ్రు చేయమని పట్టు పట్టుటయే దానికి కారణము. కునివాండ్రు కాలములో కునివాండ్రుకు సంఘము వారు 800,000 పానులను ఖర్చుపెట్టి దీనివలన సంఘమువారి భవనము కట్టి పోయెను. భరణ పెరిగిపోవుటవలన కూడ కూలి వాండ్రుకు ఇబ్బంది కలుగుచున్నది.

ఫ్రాన్సుల కేసు.

లండను, ఆగస్టు 18:—ఫ్రాన్సుల కేసుకుడ జరిగెను. యుద్ధము తరువాత యిట్లు చెప్పెను:—కలు పట్టణమునుండి మనవారు బగ్గీ పట్టణమునకు రాగానే తమిళులు బాగానే మానవరని నైతిక ఇబ్బతులు చెప్పెను. ఇట్లు కొంత కాలము జరిగెను. తరువాత సంవత్సరమున నొక విషయము జరిగెను. అందుకు మనవారే కారణము. తరువాత వారిని నానాభాషలు చెట్టిరి. వారిని బానిసలుకంటెను పీడనముగ చూచిరి. ఫ్రాన్సుల కేసుకు చేతనైనంత సాహాయ్యమును కోరుటకు చేసెను.

ఇండియను నైతికోద్యోగులు.

మాంటేగుగారి పిటిషను.

లండను ఆగస్టు 18:—పింఛనులకు వృద్ధి చేయవలయుమని ఇండియను నైతికోద్యోగులు మాంటేగు గారికి పిటిషను పెట్టుకొనుచున్నారు. దానిమీద చాలమంది సంతకములు చేసిరి. దాని ప్రతిని మాంటేగుగారికి కంపి సెలవుల యనంతరము వారిని అరెస్టుచేయు దగ్గరికి మాట్లాడుదురు.

మాల్దీవ్ లో బెల్జియము సైనికులు.

బ్రెస్టు ఆగస్టు 18:—బెల్జియము సైనికులు మాల్దీవ్ దీవులను విడిచివేసిరి. వారిని క్రమ బలపాటుతో గౌరవించిరి.

కుమార్తె

లినిను వదలవద్దగుట.

కోమెన్ హేగను, ఆగస్టు 18:—కుమార్తెల సుచేయమును దెవ్వారు తీరక తిరుగుకొనుచున్న ప్రభావాధికారిజగు దాక్షకు మార్చిసీగారు అక్కడినుండి తిరిగి వచ్చిరి. వారిట్లు చెప్పిరి:—లినినుకు ఇక్కడ భారములేదు. సంపూర్ణ సంస్కరణవారు లాతని కడగివేయుచేసిరి. మాస్కోకట్టణమును పీటర్స్ బుర్గు అనునదియే యేలయిన్నాడు. అతనికి ఓడెస్సీ నస్సీ, అవైకాఫ్ గార్లు తోడ్కునున్నారు. వారు హంగరీలో బోల్షివికు యద్యమును వ్యాపించుట కేర్పాటుచేసి యుండిరి. కుమార్తెలను విడిచియుల నందరిని వధించునట్లు యేర్పరచుటకు వారివును యత్నించుచున్నారు. ఓడెస్సీ లకు రక్షించుటకు ప్రభుత్వమునకు కత్తిలేదని విశేషమంది) పిల్లమిను గారు మార్చిసీగారికి చెప్పెను. బోల్షివికునే నాని కార్మికు గారు సమర్థులు; వారిసేవ మందిగితిలో నున్నది. సర్వత్రా కరువుగ నున్నది. కలిజలకు జరగవును లేవు. వారు చాల దురవస్థలో నుండుటచే నెట్టి కార్యమునకైనను నిర్ణయము నున్నారు.

బోల్షివికుల పరాజయము.

లండను, ఆగస్టు 45:—అధికారిట్లు ప్రకటించి:—అంగ్లేయు సైనికులు, రష్యను సైనికులు 10-వ తేదీన ద్వీపా నదిమీద బోల్షివికులకు యుద్ధించిరి వారి యుద్ధము లన్నియు నిర్భయముగ నెలవేరిన. కరువులని అలులములు నిర్భయమున పోయెను. చాలమంది ఖైదీలుకొనిరి. ఇంత వరకును వెయ్యియందొక రెక్కపెట్టి, 12 కేరెళ్లు దొరికినది. మిడినోవా, నోరోలరకకు మనసైతికంక్తి వ్యాపించినది. మనకు 12 మైళ్లు ప్రక్కమందు కలిగెను. మనకు యెక్కువగ సైనికసమయ కలుగలేదు.

బోల్షివికు వాయుకులు.

కోమెన్ హేగను, ఆగస్టు 18:—బుడాపెస్టు నగరమునుండి క్రొవర్తమునకు వచ్చెను:—బోల్షివికుల పరిపాలన కాలమునందు సేయబడిన దానివారిమీద చ్యవనపును మని పట్టికు ప్రాకికూటకు ప్రకటించిరి. వాక్యము దొంగతనము నున్నది సేయును దేముటకు బెల్జియను అని అచరము ప్రకటించుట వారిమీద కేసుచేయుట రని దీనినిబట్టి తెలుచున్నది.

రష్యాలోని ఇటలీ సైనికులు.

కోమెన్ హేగను, ఆగస్టు 18:—ఇటలీ సైనికులు రామలొవర్తమును 9-వ తేదీన మార్కుకు పట్టణమునుండి స్వతంత్రమునకు బయలుదేరిరి.

జర్మను

జర్మనీ క్రొత్త ప్రభుత్వము.

బ్రెస్టు, ఆగస్టు 18:—కొరకమునకు మొదట వాటి జర్మనానాథము నేర్పాటుచేసెనది. విదేశములలోనున్న జర్మనులకు భవనము పెట్టుబడి పెట్టెదను. ప్రతి వత్సరమును 250 లక్షల మార్కుల ప్రజలలను రాబట్టరని యున్నది. చాల హెచ్చు మొత్తము సమకూర్చుటనీ యందుటచే ఆకారపద్ధతులవైపు వచ్చు నిధిపంతుటకు పీటలేదని వాటి కుడగించు నిర్ణయముగా నుడిచిరి తంతిరత్విరి.

బువేయూ పరిపాలనము.

కోమెన్ హేగను, ఆగస్టు 18:—బువేయూను స్వతంత్ర రాష్ట్రముగా చేయుటకు రాజ్యాంగ సభ మందు 165 గు రంగీకరించిరి. మార్కుల మాత్రము తిరిగియున్నగా నుండిరి. కొంటుమున్నగు లింగములను తీసివేయవలెననుచు ఆంగీకరింపబడలేదని బాంబర్గునుండి తిరిగిచ్చిరి.

అస్ట్రీయా స్త్రీయము:—సింహళము నైపుకత్తి కా విశేషము దిట్లు తెలుపుచున్నారు:—నూతనకాలము కాలాంతో మార్పును ఇటలీ అస్ట్రీయాలకు నియమముగ స్త్రీయము నడపించుటకు కొంతమంది ఇటలీ యువ లోక సంఘముగ తేరిరి. పిరివిరకే అనేక స్త్రీయములను వదలుచున్నారు. మన ముగ్గులను సామానుగూడ తీసికొనిపోవు చున్నాడు.

పి. ఆంధ్రు ఓ కంపెనీవారు యుద్ధ ప్రాప్తమునందులకే ప్రయాణికుల వాడలను క్రయముగ నడపించెదను.

లాహోరు ప్రత్యేక న్యాయస్థానము:—అమృత సాను తెలిగిపు అఫీసు కేసులో ఈ నెల 14-వ తేదీన తీర్పు చెప్పబడినది. నలుగురికి యావజ్జీవ ద్వీపాంతరవాసము విధించబడినది. వారి సొత్తు వశపరచుకొనుటకు తీర్పు పియబడినది. తక్కిన నలుగురును వదలివేయబడిరి. రెండవ అమృతసాను కేసు విచారణ జరుగుచుండగా నొకడు న్యాయస్థానములోని అకస్మికముగ వచ్చెను. నాపేరు అబ్దుల్ మజీదు. మిరాక్ అబ్దుల్ అమీదుకొరకు అమృతసానుకేసు సందర్భమున వెతకుచున్నట్లు తెలిసినది. వాకొరకే మిరు వెదకుచుండిరని వచ్చుమిరు నిరోధింపును. లేదా వదలివేయవలసివచ్చెను. కోర్టులో నున్న పి. వి. డి. యనస్వెక్తు లరనినయూ అతడే ముద్దా యు యెచెప్పి నిర్బంధమున నుండిరి. అతనిని అప్రారోధన వారి రాజుయెద్దకు తీసికొనిపోయెదను. హుసూబా ధ్వజపరిచి వో నకనిని విచారణ చేసెదను.

ఒక కేసు:—పి. జే. అస్వరు నాలు అనునది దిటిలెల కూర్పు అఫీసారుండి యిండియనుకచ్చెను. అతడు 18-5-19 వ తేదీన చెప్పి ప్రానుండి రైలుబండిలో బయలుదేరి ముట్టుపాల్వము స్త్రీయవద్ద బండిలోనున్న ఒక బ్రతుకుపెట్టెకు తీసికొని దానిపై నంటించి నీటిని చింపివేసెను. అతడెట్లును పట్టుకొని అనుకానువద్దకి ఒక పోలీసు సార్వాయి యింటికిపోయి అతడుండి కోటగిరియెద్ద నొక కాఫీగోలలోనున్న తనయింటికి దానిని తీసికొని పోయెను. బెరుగూని వాస్తవ్యుడగు దామసు గారు తనబ్రతుకు పోయినదని పోలీసువారికి తెలిపెను. పోలీసువారు అవోకేటిసి అస్వరు నాలుకు పట్టుకొని కేసుచేసిరి. అస్వరు నాలు తన కేమియును తెలియదనెను.

వాతావరణ స్థితి

1919 సం. ఆగస్టు నెల 18 వ తేదీ శనివారము.

జిల్లా యభ్యు కరములు	కె 24 గంటలలో అత్యధిక ఉష్ణోగ్రత	కె 24 గంటలలో అత్యధిక తేలిక	కె 24 గంటలలో అత్యధిక తేలిక	వీలైత 1 నుండి వర్షము	వీలైత 1 నుండి వర్షము
కోమలపురము	89.7	81.0	...	28.95	19.57
విశాఖపట్టణము	96.8	83.8	...	11.12	14.78
కాకినాడ	96.6	80.5	...	9.75	15.09
అందరు	99.5	80.8	...	18.58	16.11
తంజావూరు	100.7	82.0	...	15.85	14.88
కర్ణాటక	98.7	81.2	...	7.93	6.76
మద్రాసు	99.6	77.0	0.06	9.16	9.79
హైదరాబాదు	88.1	72.4	0.12	16.53	16.51
బీకానర్ పురము	95.2	74.0	...	11.76	7.77
అహ్మదాబాద్	98.5	78.9	...	1.66	7.76
బొంబాయి	94.0	76.2	...	8.24	12.55
రేవరు	98.7	81.8	...	14.41	11.94
తెలంగాణ	85.4	64.7	...	17.42	15.22
కర్ణాటక	97.5	79.5	...	15.66	18.85
సీలము	98.3	73.0	...	15.74	16.94
కోయంబత్తూరు	90.8	71.0	...	6.19	7.67

వాయుభారము అన్ని పోట్లను కొద్దిగా తగ్గించి గాని సర్కారులకు తీరమునకు తప్ప తక్కిన పోట్లను నాశన ప్రితికంటె హెచ్చుగానే యున్నది. మలబారులో వాయువులు మందముగనుక ప్రతి విరహితములను పియచున్నది. సర్కారులలో ప్రత్యేకగాలి హెచ్చుగా పియచున్నది. ఇది అసాధారణము. అన్ని పోట్లను ఉష్ణము హెచ్చినది. సర్కారులలో పగటిపూట సహజస్థితికంటె 4 డిగ్రీలు హెచ్చినది. రాత్రి ప్రత్యేకము తగ్గినది. తేమ యింకను తక్కువగానే యున్నది. సర్కారులలో వాయువు హెచ్చినది. దక్కనులో తప్పక తగ్గిన పోట్ల ముట్టులు హెచ్చినవి. పల్నెమరీరమున వర్షము కొద్దిగా కురిసినది. మరొకన్ని పట్టణములందుగూడ కొద్దిగా కురిసినది. వాయు విధనము సహజస్థితి నుండున్నది.

ఎడవర్లు. బి. రాను
ఆక్లింగు వాతావరణ గ్రాన్టులు.

F. E. Vaid, Branch Secretary,
Oriental Assurance Buildings,
Post Box No. 8, Madras

World's News.

(Editor's Agency.)

England

British Labour Trouble. Triple Alliance's Action. Opportune Decision.

LONDON, August 13. Labour correspondents agree that the decision of the Triple Alliance to postpone direct action was due to the unqualified opposition of prominent Trade Unionists, both inside and outside the Alliance, and to the growing evidence of opposition to direct action in mining districts pointing to the danger of a disastrous split, wrecking the Alliance, if the campaign were persisted in. It is expected that yesterday's decision of the Executive will be endorsed by a conference of delegates to whom it will be referred. Admission of defeat by the Yorkshire Miners' Council is attributed to the revision of strikers' favour of resumption after an expenditure of £300,000 on strike pay, causing the Union funds to run low. High prices also are causing hardship.

Welsh Church Bill.

LONDON, August 13. The House of Commons has passed the third reading of the Welsh Church Bill.

Viscount Grey. Goes to Washington.

LONDON, August 13. There was an impression in the Lobby yesterday evening that Viscount Grey had accepted the post of Ambassador, Washington.

Official Announcement.

LONDON, August 13. In the House of Commons, at question time, Mr. Bonar Law stated that pending the appointment of a permanent Ambassador, which would be made early next year, Lord Grey of Fallodon had consented (cheers) to go on a mission to Washington, to deal expressly with the questions arising from peace. He was sure the House would share in the warm appreciation felt by the Government of Lord Grey's patriotic action, which the Government was of opinion would be of the highest value in its influence on the relations between the two Governments and the peoples. (Cheers). Replying to Commander Kenworthy, Mr. Bonar Law stated that the Government would only be too glad if Lord Grey would accept the post permanently, but everyone knowing Lord Grey's disabilities, would share in the satisfaction at his present action.

Questions in the Commons.

LONDON, August 12. Several questions were asked in the House of Commons regarding the withdrawal of troops from the Trans-Caucasia, thus leaving the Armenians unprotected from the Turks.

Mr. T. P. O'Connor emphasised universal horror if the Armenians were again handed over to their old masters. Mr. Cecil Harmsworth promised to convey this sentiment to the Peace Conference.

Lord Robert Cecil:—"Do Government realize that our obligations to the Armenians are fully as strong as General Deniken?"

Mr. Harmsworth.—These considerations are in the minds of the Government.

Compulsory Service. Free Nations.

Statement in Parliament.

LONDON, August 13. Mr. Churchill, in his speech, made an interesting reference to the subject of military service. He said that next year there would be only two nations free from conscription, namely, Great Britain and Germany and of these only one would be voluntarily free, France. Italy, Russia, both Bolshevik and anti-Bolshevik, Japan and the United States, to say nothing of the small Powers, were all proposing to continue compulsory service, and the United States proposed to bring in legislation embarking on that system for the first time as regards its peace time policy.

Compensation for Loss of Kit at Kut.

LONDON, August 16. Replying to Col. Yate in the Commons, Mr. Montagu said he was enquiring whether applications of officers of the Indian Army Reserve for compensation for the loss of kit at Kut had been refused by the India Office and claim rejected as inadmissible, unless an officer was again called out for training.

Mr. Montagu and Afghan Peace

Replying to Sir J. D. Rees Mr. Montagu said he was about to lay papers on the table regarding peace with and situation in Afghanistan. He regretted that he was unable to make a statement concerning the future of Mesopotamia.

Employment for Discharged Indian Army Officers.

Replying to F. Thomson, Mr. Montagu stated that approximately forty regular Indian Army Officers had been discharged owing to disability due to active war service. It was not known whether the Government of India had found employment for any, but the majority, if not all, would be either physically unfit or would not be desirous of further employment in India. He would be glad to learn if there was any discharged officer of whom this was incorrect.

Afghan Campaign Arrangements.

Mr. Montagu's Reply.

Replying to Mr. Winterton, Mr. Montagu said he had caused a reply to be made on every definite allegation regarding the transport and medical breakdowns in the operations against Afghanistan and hoped very shortly to lay papers on the table dealing with the arrangements there.

Indian Army Officers' Pension.

Petition to Mr. Montagu.

LONDON, August 15. The petition by the Indian Army Officers to Mr. Montagu, regarding the amelioration of the present scale of pensions, is being extensively signed. A copy has already been submitted to Mr. Montagu, who has been asked to receive the deputation after recess.

Fratel Court Martial Case.

LONDON, August 13. At the Fratel court-martial to-day witness Conductor Quicley of the Military works service was cross-examined. He stated that the engineer had suggested bastioning the British for striking work after a long spell, or alternatively that rations be cut down. Witness denied having suggested the latter alternative. Further witnesses gave evidence for defence, after which the court adjourned to make decision on the question, of conveying, on application of the accused's counsel, witnesses from India and Mesopotamia.

LONDON, August 14. The Fratel court-martial case was continued to-day. Witness for defence stated that, the Railway Engineer told the men on arrival at Bagtache, from Kut, that they would be better treated. This promise was kept, until a very deplorable incident occurred, for which our men were to blame. After which they were subjected to every possible cruelty. It was worse than slave-driving. Mr. Fratel did best he could for the patients.

Indian Reform Bills.

Joint Committee Sittings.

Mr. P. C. Ray.

Bengal Zemindars' Representation.

LONDON, August 12. At to-day's sitting of the Joint Committee Mr. P. C. Ray condemned the proposal not to give Bengal zamindars more representation in enlarged council than at present. He regretted that the Southborough report only recognised property as voting qualification. He asked the committee to consider the question of representation of minorities of the backward classes and feasibility of instituting either plural constituencies, with special seats in every province, or a system of proportional representation.

Mr. Chintamani on Council of State Function

Replying to Mr. Montagu, Mr. Chintamani said, his party was divided in opinion on the possibility of the council of state only functioning as a revising chamber nominated for a term of years. His party rejected the idea of giving provincial governor power of ordinance instead of a grand committee.

Mrs. Besant not Summoned as Witness before.

Joint Committee.

LONDON, August 12. Replying to Col. Yate, Mr. Montagu said he had done his best to receive and assist all deputations from India irrespective of their views whenever asked. He would certainly see non-Brahmins, if they desired it. He had not summoned Mrs. Besant as witness before the Joint Committee, as he had not power to summon her or anybody.

Mr. Reddi's Suggestion.

LONDON, August 13. At today's sitting of the Joint Committee, Mr. Reddi supported suffrage for wage earners and demobilised soldiers. He favoured distinction between rural and urban votes. He thought that Brahmin interest in social improvement of depressed classes was not genuine. Lord Sinha suggested that Mr. Reddi's complaint was against wealthy and intelligent classes, generally.

Rama Rayaningar Against Diarchy.

Rama Rayaningar of Madras advocated the institution of a second chamber, communal representation for Madras non-Brahmins. He was not in favour of Diarchy.

Mr. B. P. Wadia on Trade Unionism in India.

Mr. B. P. Wadia, President of the Madras Labour Union, gave evidence regarding the growth of trade unionism in India. He contended that the Labourers should be in general electorate. He did not believe that there was an anti-Brahmin feeling by non-Brahmins. He thought that worker's wishes would be met, if extension of franchise was promised to include labour at the second election.

Joint Committee Sits during Forthcoming Recess.

LONDON, August 13. The House of Commons has formally passed the resolution, enabling the Joint Committee on India Bill to sit during the forthcoming Recess.

Belgium

Belgians At Malmédy.

LONDON, August 13. BRUSSELS: The Belgian troops have occupied Malmédy. They were received there with enthusiasm.

Russia

Italian Withdrawal From Russia.

LONDON August 13. ROME:—The Italian Commission and the Expeditionary force left Muksansk on the 9th instant for Italy.

Complete British and Russian Success. Bolshevik Defeat on Dvina.

LONDON, August 13. A communique states that the British and Russians on August 10th attacked the Bolsheviks on Dvina, with complete success. All objectives were carried. Six enemy battalions were destroyed, over a thousand prisoners have up to present been counted and twelve fieldguns have been captured. Our line on Dvina was advanced twelve miles to Chudinova and Borok. Our casualties were not heavy.

Ultra Radicals Supplant Mr. Lenin.

LONDON, August 13. COPENHAGEN:—Doctor Martini, chief of the Danish Red Cross in Russia, has returned from Russia. He declares that, Mr. Lenin no longer rules, the ultra-radicals having supplanted him. Moscow is governed by a Lede Dame Peters, of notorious Houndsdiech affair, together with Oderschenski and Anthonoff, the organisers of the Hungarian Bolshevism. They are at present endeavouring to arrange for the massacre of all foreigners in Moscow. Chitchering, foreign minister told Martini that the Government was unable any longer to protect the foreigners. Kaarneff, the Bolshevik generalissimo, was a strong and able man and his army was in good condition. Famine was general and population was exhausted and ready for anything.

Germany

New Germany.

Government's Policy Outlined.

LONDON, August 13. BERLIN.—A telegram from Weimer says.—In the National Assembly, Herr Erzberger outlined the Government's policy with regard to financial reorganisation. He mentioned the Government's intention to proceed immediately with the creation of a mercantile fleet, also to make State advances to Germans abroad. The nation must raise twenty-five milliards of marks by annual taxation. He added that in view of the necessity for raising enormous sums of money, foodstuffs could not remain free from the burden of taxation.

Free Bavaria.

Adoption of New Constitution.

LONDON, August 13. COPENHAGEN.—A telegram from Bamberg says.—The Bavarian Diet, by 165 votes to 3, has adopted the new constitution of the Free State of Bavaria. The proposal to abolish the titles of the nobility was rejected.

Hungary

New Hungarian Government.

Recognition by the Allies.

LONDON, August 13. In the House of Commons, replying to a question, Mr. Cecil Harmsworth stated that the Allies had not yet granted recognition to the new Hungarian Government.

Prosecution of Bolshevik Leaders.

LONDON, August 13. COPENHAGEN:—A message from Budapest states that the Public Prosecutor announces that proceedings have been begun against individuals charged with crimes during Bolshevik dictatorship. This is taken to mean that Bela Kun and his associates will be charged with incitements to murder, robbery, etc.

Armenia.

Situation In Armenia.

Deplorable Condition.

LONDON, August 13. The Times in a leading article, draws attention to the deplorable condition of Armenia which is threatened by enemies on all sides, and urges the Government to reconsider its decision to withdraw the British occupying troops in the interests of humanity.

America

An American Mission.

LONDON, August 13. PARIS.—An American Mission, under General Harbord, is shortly leaving to visit Armenia and the Trans-Caucasia, under instructions of President Wilson, to investigate military conditions. General Harbord will especially inquire into the conditions of the new Armenian Republic, and obtain complete information indicating the obligations involved, should the United States decide to accept the mandate.

Burma

Rangoon Rice Market.

RANGOON, August 14. The rice market continues dull, small sales at control prices being reported.

RANGOON August 15. The rice market is becoming more animated, though no business was actually reported. The Deputy Food Stuffs Commissioner has called for a return of all stocks of rice in possession of millers and merchants, whether in actual possession or on other person's premises, and also for a return of licenses held or anticipated in respect of rice held and of forward milling contracts entered into with millers.

Indian Telegrams.

(From our own Correspondent.)

By Wire.

Afghanistan

Afghan Situation. Tribal Feuds.

SIRMLA, August 15.

A Press Communiqué says:—Our troops in Techni carried out a reconnaissance on the 13th from 10 k up to the river to Tappi. On their withdrawal they were attacked by Muband and Wazira. The enemy was driven off and severely punished with practically no loss on our side. Several gangs of Mubands are reported on the Tank border. The convoy reached Jandela yesterday without opposition. A drug bazaar on Darajat border was looted on the 9th by Suleman Khe. The fort of Spin Badak was handed back to Afghans yesterday morning. The attitude of the Afghans was most friendly. Their camp nearest our border at Gheroda has been vacated.

Calcutta

Assault and Theft.

CALCUTTA, August 15.

Mr. D. J. Ochen, Honorary Presidency Magistrate today concluded the hearing of a case in which A. D. Dorian Evans, a mining expert and proprietor of Dorian Evans and Company charged Abdul Sobhan with assault and theft and of case in which the complainant was charged with assault by two Mahomedans. Evans stated that he came down to Calcutta in June last and entrusted his watch to have it repaired. As he suspected something wrong he accompanied his servant to the watchmaker's shop where the repairer became insolent and Abdul Sobhan with other Goondas of the locality set upon him and assaulted him severely. A member of the crowd picked up a shovel that chanced to be lying close and was about to drive it into his body as he was lying prostrate on the ground, but he fortunately succeeded in regaining his feet and rushed to the police outpost where he arrived bleeding and badly hurt. The Magistrate will pass orders on Wednesday.

Allahabad

Maintenance to Ali Brothers.

ALLAHABAD, July 28.

The "Independent" understands that orders have been received from the Government of India sanctioning a lump sum of Rs. 1000 monthly for the maintenance of Messrs. Mahomed Ali and Shaikat Ali and their families including educational expenses for children.

Katarpur Riot Case.

ALLAHABAD, August 15.

Judgment in the Katarpur riot case is published. The Judges say that the Approver Swami Satya Kam's evidence was in the main true and he was an excellent witness, whose evidence in the main could be trusted. As regards Police evidence, the Judges remarked that the evidence of Police witnesses showed entire absence of either concerted or deliberate concoction. As regards defence they summoned over 100 witnesses, but examined only six, on whom no one could for a moment place any trust. The Judges also observed that it was urged that a police enquiry was conducted in what was called a Musalman atmosphere. Witnesses were probably tutored and coached in the camp of Mr. Goad both at Jwalapur during the inquiry and at Saharanpur during the inquiry and at Saharanpur during the course of the trial when a village musalman stayed in the camp at Saharanpur for several days while awaiting their examination in Court. As to the police investigation the suggestion is careless. It was carried out at first by Mr. Belair and subsequently by Mr. Goad Deputy Inspector-General of Police, assisted by four Hindu and four Musalman officials. Both European officers recorded statements of witnesses with their own hands. We consider that the inquiry was conducted fairly and impartially. There is no doubt the Musalmans customarily perform cow sacrifice in Katarpur and we think that if the matter had not been publicly discussed in the presence of both parties as was done by Durbara Singh at Panjharthi there would have been no trouble. It was his action that raised the storm. The compromise of the 13th September 1918 was a fair and just one obtained without use of improper pressure or undue influence. Unfortunately a body of Hindus of Katarpur refused to accept it and appealed to Kankhal leaders for help. Janki Das and others first tried to win over Musalmans to surrender their rights but failed. This was followed by a meeting and discussion among leading Mahant & Sardars and others on the night of the 16th September and they came to the decision that the Hindus should go in a body and do their best to prevent sacrifice. It is unnecessary to get out the events of the 17th September again. We have no doubt on that evening there was a clear understanding that the Kankhal leaders as well as the men of Kankhal and the surrounding villages should again attend in force on the 16th September with the object of preventing sacrifice by force or show of force. People were stirred up and roused to excitement by false rumour of cows' butchers and that 1000 Musalmans had assembled at Katarpur. The Mahants and leaders went to Katarpur actuated by the same motive. All were ready to use force if necessary. An Officer of determination and resources in the place of B. Ganga Prasad might possibly have averted the riot. He certainly could have minimised the damage. The outbreak was certain to produce. The crowd was ripe and ready for violence and probably some small matter led to violence. The Mahant and Sardars remained in the village for three hours making no attempt to stop the riot and in some instances urging on the rioters to acts of violence. These acts of violence included burning of bodies of the injured Musalmans which was done with the object of destroying evidences. The crowd was not over particular in seeing that men were actually

dead before their bodies were burnt. The burning was done deliberately and methodically. When all was over the crowd scattered, Mahants and Sardars first going to the Magistrate on which occasions Mahant Hasan Das said:—I suppose the Kurbani will not take place. All members of the unlawful assembly are in circumstances responsible for probable and likely results of their action. The crowd came to Katarpur armed and excited and the use of their weapon was bound to result in the death or grievous hurt for lathi as used in these provinces is a weapon. Every member of the assembly is guilty at least under sections 147, 149, 302 and 325 of the Indian Penal Code.

Commenting on the evidence of Mr. Ganga Prasad, sub divisional Officer, the Judges say:—We had expected to find in a man of his education and position a best witness in the case, one who would be able to give a clear and coherent story of the events of the day but we were disappointed. He was exceedingly nervous and uncomfortable and at times incoherent to a degree. He seemed to be torn between a desire to tell truth and desire to help leading Kankhal accused as well as to save himself from responsibility for the terrible results of his inaction before the riot began and his deplorable weakness during its continuance. His demeanour in the witness box clearly suggested he was a weak and nervous person as his mishandling of the affairs at Katarpur proved him to be.

Commenting on the argument that special procedure was inimical to justice the "Pioneer" gives extracts from the judgment showing the facilities given to the defence remarking it would not appear from this the defence was no severely handicapped as Mr. Eardly Norton would have had his Indian friends believe:

Bombay

Increased Rate of Exchange.

Indian Merchants Chamber's Complaint.

BOMBAY, August 15.

The Chairman, Indian Merchant's Chamber and Bureau has telegraphed to the finance Department, Government of India, that the Chamber deeply regret that disturbance is again caused to trade and industry by raising the exchange. The appointment of the currency committee led them to hope that the exchange would be allowed to remain stable till the publication of their report. This has not been unfortunately done with the result that the exporters and producers have to suffer serious losses. They urge again that there should be no more fluctuation till the publication of the report of the currency Committee and request the Government to announce this temporary stability to commercial community.

Nagpur

Prison Administration Investigating Committee.

NAGPUR, August 15.

The Central Provinces Government in a Press note announces that the committee appointed by the Government of India to investigate the system of prison administration in India is expected to arrive at Nagpur in January next. Non official gentlemen who wish to place their opinions before the committee should apply for a copy of the paper of interrogatories framed by the committee. The paper of interrogatories with written replies and expression of views should be returned not later than the 15th October next.

The Punjab

Rewards to Gujranwala Heroes.

LAHORE, August 15.

Sir Edward Maclagan visited Gujranwala on Thursday morning and held a durbar for presentation of rewards to those who had distinguished themselves by gallantry and loyal service during the disturbances at Gujranwala and at Hafizabad and other places in the district. Before presenting the rewards His Honour made a speech in the course of which he said:—In no district in the provinces was the number of outrages as great or the outrage so widespread as in the district of Gujranwala and I mention these things in order that we may not forget the seriousness of the danger through which the inhabitants of the districts have passed. I was myself the Deputy Commissioner in this district many years ago and it has caused me great distress to come back and find that both the Kutchery where I worked and the Church where I worshipped are now represented by ruthless ruins charred by fire. After alluding to the trials by Martial Law Commissions and the recent reductions of sentences His Honour said:—The province before the outbreak was as a whole loyal and law abiding and I have every reason to suppose that it is by law abiding and loyal men that the extraordinary wave of violence which swept over the central Punjab in April last had been checked and thrown back and a large number of men have learned by a severe lesson the folly of attempting by unlawful means to attack or overthrow the administration of the country. There are certain consequences of the outbreak which cannot be avoided but now that order has been restored, I feel sure that in the case of any of the convicted person justice can safely be tempered with mercy and I believe that the exercise of a reasonable beginning of clemency will go a long way towards restoring confidence and mutual trust which recent events have so seriously endangered. From my recollection of the people of the Gujranwala district I am certain that so far as this district at any rate is concerned my expectations will not be disappointed. But while ready to exercise clemency towards any of those who were convicted of offences, we are also conscious of the still more pressing duty of evincing our gratitude to those who stood firm in the cause of order and those who have actively assisted in suppressing the disturbances or in protecting individuals from violence of the mobs. It is for this purpose that I have come over to-day to Gujranwala and it is a great satisfaction to me to be able to give tokens of recognition on behalf of the Government to some of those who have deserved so well. The province of the Punjab is grateful not only to those who have shown fortitude against the enemies in the fields, but also to those who have helped to save it from internal disruption.

After the speech was over His Honour presented rewards to persons who have shown gallantry and helped the Government loyally during the disturbances at Gujranwala and Hafizabad and other places in the district.

Ahmedabad

Ahmedabad Special Tribunal, Vaded Telegraph wire Cutting Case.

AHMEDABAD August 15.

The special Tribunal on Thursday took up the trial of Vaded telegraph wire cutting case in which 3 persons of the village of Vaded stood charged with having cut the telegraph wires between Navli and Waad stations, B. B. and C. I. Railway line during the riots in April. The Public Prosecutor said that on the 12th April a meeting of about 300 persons was held when exciting speeches were made, the crowd induced a blacksmith of the village to accompany them to cut the telegraph wires. Some of them wanted on their way to create disturbance at a European dairy farm. The party took a ladder hammer and chisel and cut the wires between 11 and 12 p. m. They wanted to remove the rails, but as Mr. Gandhi was expected to travel by train the suggestion was dropped. After recording the evidence of approver Babar Amtha, blacksmith, who corroborated the prosecution story and identified the men who took part in the cutting of the wires and also the tools which were produced in Court with which it was done. The hearing of the case was adjourned.

General

Exchange Situation.

A Press Communiqué says:—In consequence of the rise in exchange to 1 sh 10 d per rupee a revision has become necessary of the rates at which improved gold acquired by the Government under the Gold [Import] Act, 22 of 1917 is paid for. A notification is accordingly being issued prescribing a price of R. 11-2, per sovereign and a corresponding rate of rupee 1 for every 10.1007 grains troy of fine gold, for other descriptions of gold in the case of shipments made on or after the 16th August 1919. Gold already shipped to India on a through bill of lading will be paid for at the rates hitherto in force.

It is announced for the information of officers of Government proceeding on leave that allowances are being paid in England at 1 sh 10 d per rupee with effect from the 12th August 1919.

Ensuing Imperial Legislative Council.

The forthcoming session of the Imperial Legislative Council will begin on the 3rd September. The following bills will be taken up for consideration.

- (a) A Bill further to amend the Sea Customs Act 1878.
  - (b) A Bill further to amend the Provident Funds Act, 1897.
  - (c) A Bill to provide for certain matters in connection with the taking of a census.
  - (d) A Bill to provide more effectual control over the administration of charitable and religious trusts.
  - (e) A Bill to declare and prescribe the limits of the ordinary civil jurisdiction of the High Court of judicature at Fort William in Bengal.
  - (f) A Bill further to amend the Indian Nationalisation Act, 1852.
  - (g) A Bill further to amend the Indian Coinage Act 1905.
  - (h) A Bill further to amend the Land Acquisition Act, 1894.
  - (i) A Bill to amend certain enactments and to repeal certain other enactments.
- The Bill to consolidate and amend the law regulating the importation, possession and sale of poisons throughout British India will also come up for consideration.

Kidnapping.

It is said that the police authorities received telegraphic communication today from the Bombay Police to the effect that two Europeans have kidnapped a girl and that the Trio intended to board the S. S. "Hynutter" for Australia which is expected to leave the port tomorrow. The C. I. D. is reported to be on the alert and arrest of the parties is expected.

Indian News.

The total subscriptions for the New Indian Loan up to the 13th instant, are Rs. 13,79,31,500, inclusive of Rs. 73,16,975 in the shape of War Bonds.

The mail steamer Margha, with the outward mails of the 31st ultimo, is expected to arrive in Bombay on the morning of Tuesday next.

LUCKNOW, August 15.

Prisoners released from the United Provinces Jails on Peace Day totalled 5957 in addition to 30 civil debtors released and a total of Rs. 2268 was paid by the Government on their behalf to decree holders.

BOMBAY, August 15.

A Godhra correspondent wires:—A large public meeting presided over by Mr. Clayton, Collector, was held here last night when Mr. Gandhi delivered an address on Swadeshi. A circular has been previously issued allowing Government servants to attend the meeting.

POONA, August 15.

H. E. Sir George Lloyd accompanied by Lady Lloyd paid a visit to the Servants of India Society this afternoon, where they were received by the Vice President Mr. Devadhar and such members of the Society as were in or had come to Poona. After seeing the late Mr. Gokhale's residence and the several caskets and addresses presented to him in South Africa, the guest house and the library their Excellencies were formally welcomed by Mr. Devadhar after which they took tea. A group photo was taken before they left.

I

II

మిగుల మేలే నది. అందమైనది. ఈ నెల
లోపుగ తెప్పించుకొనువానికి ఖాళీ పెన్
వేనా క్లిప్పతో సహా బహుమానము ఇవ్వబ
డును. గడియారము బహుమానమునో సహా
నెల 8-8-0. మాంజేరిగడియారం తో బహుమతి సహా రు. 6-0-0.
V. T. Amball & Co., Sowcarpet Post, Madras.

Karola
మలబద్ధమునకు మంచిమందు
కరోలా.
కామరూప, వరుచిలేదు,
పుష్పములు పువ్వులు పురాదు,
పుడులు గాత్ర, దినము కాతగిన
కాల ప్రవృత్తి సునాయాసము
గ అయ్యెలాగున గర్భ శోధన
గావించును.
కాను, 1 పాను సీసాలు
సీసా 1-8 వెల
ర. 2-8-0, 4-8-0.

Fraser's Lever Tonic
శ్రేణు గారి
లీవరు టోనిక్.
వైత్యమనకు మంచిమందు.
రోగులకు సంభవించు తల
కొప్పికి, అజీర్తికి, చెడిన కార్య
మువలన గలుగు బాధలకును,
అలవలకును, ఆకలి బాధకును,
వికాసవిహీనతకును అరోచిత
కును, తల తిరుగుటకును, విను
గునకును, అజీర్ణ భేదికినిమంచిది.
సీసా వెల ర. 1-12-0.

Kuhalt
కుల్ హాల్టి.
ఎరువుగా నున్నను నెరసి
నను వెంట్రుకలను తక్షణమే
మినుమిలెను ఎరువుగా గాని
గోధుమరింగుగా గాని మార్పు
గలదు, ధనోపలితము
శాశ్వతము.
ఈ సాల్వూషన్ డ్రెస్ పెట్టె 1-కి
రు. 2-4-0.

W. E. SMITH & Co., Ltd
Pharmaceutical Chemists &
Druggists, Mount Road,
MADRAS.

డబ్లియు. ఇ. స్మిత్ అండుకో.,
(లిమిటెడ్).
మందులవ్యాపారులు, మాంటు రోడ్డు
మదరాసు.

మందులు గోరునప్పుడు యీపత్రిక పేరును దాహరించ గోరెదము
368

ప్రకటన

మన ప్రహారీ వాక్యము కొక్కంపు వెంటకరత్న కవి
విరచితములైన అమృదితములైన ఈక్రింది గ్రంథములు గలవు.
అంధు భాషామహాన తెనాలెననీ గ్రంథముల నమ్మి వేయించుట
వైత్యుడైన వెంటకరత్న కవి కుటుంబమునకు దిగిన భాషామహా
మున కవి గ్రంథముల కొనుగడయై గర్వస్వాతీత్యయలకు బడ
యగలరు. అందులకు భాషామహాన కవి కుటుంబమునకు నిర్వహణ
స్థితియందున్న వెంటకరత్న కవిగారి కుటుంబమునకు సహాయము
చేయుచున్నందున రెండు ముక్కలను బహుగముల గలవు
1 శ్రీమతి మాధవము (నాటకము) 2 ఘటి
కాచలన హత్య (నాటకము) 3 అజామిలో
సాఖ్యానము, (యక్షగానము) 4 సత్యనారా
యణపాదము (నాటకము).
ఈ విషయమై వివరములను తెలిసికొన గోరువాడు
క్రింది చిత్రవాదకు ప్రాసీకొనవలయును.
వెంటకరత్న కవి గ్రంథములు
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము
తెలుగుపట్టి పేరు, మద్రాసు.

GET GOOD SIGHT.

by removing the cause of bad sight. Don't commit the
common error and take to spectacles as the only remedy for
eye-trouble-they will correct your sight, but what you
want some thing to cure your eyes, viz:-the Actina
Treatment. Actina has succeeded where specialists had
failed, simply because it assists, and not opposes, Nature.
It is essentially a natural treatment and the hundreds of
testimonials are proof that it is a successful treatment.
To use it is simplicity itself remove the two screw
caps from the Actina Instrument releasing the
powerful vapour which applied to the eyes and inhaled
through the mouth and nostrils, sets up and maintains a
good circulation in all parts of the eye, removes conges-
tion and restores the organ to perfect health. It is an
unequalled cure for all eye troubles, such as Iritis, Cata-
racts, Granulations, Sore Eyes, Ulcer, Opacity, etc, etc.
Invest Rs 25-8 in an Actina and save 'specialists' fees.
Valuable booklet entitled 'Prof. Wilson's Treatise on
Disease' containing particulars of Conditional Trial
Offer and convincing testimonials post free from Actina
H. P. Sole Agency, Batale (India) (669)
Actina Way.

ఉచితము ! Free !! ఉచితము !!!
సర్కారునందు కిజ్జరు చేయబడిన నం 253
అణాస్థానమునకు చేరవలయుద్ర గల్గిన
రసీదు:- ఈ ముద్రపైరెండు మాత్రము గల బట్టిను గొను
వారి కివ్వబడును. ఈ మాత్రము నేనుచే గణామకబడిని
యెడల ఈ శక్తిరసాక్షి అ రసీదునందు చేరవలెనని 1 మా
నములోగా వాదము పుట్టితే వెలను వాదము పుట్టినా
ఈ ప్రతిజ్ఞను మేము రొమ్ముకట్టి చేయించుచున్నాము

గురుకుల జ్యోతిషశాస్త్రము
శక్తిరథము ! భాగ్యపావనము !! రోగనివారకము !!!
ఈ మాత్రము మొదటిదిను అశ్వశ్రమకు గుణము
లను గనుపజును. చిక్కినదవుడల బుష్టి చేసి నిగనిగ మెరుకు
జేయును. శరీరమును మృద్దుత్వము వీలవచ్చుచే నులినద్ర
నిచ్చును. నడుమనొప్పి, వాయువు, శము శ్వాసము, దగ్గు,
కడుపునొప్పి, అజీర్ణము, చులబద్ధత, జ్వరములు, మూలవాగ్ధి,
మేహరోగము, మూత్రరోగము, స్వప్నమందలి ప్రాసము,
శ్రీలక్ష్మదేవము, కాలము తప్పి ఋతువులు పట్టి పీడిని కమల
నాళముజేసి రక్తవృద్ధి మా తుద్ధియు జేసి చర్మవంబంధవ్యాధు
లను నశింపజేయును
వెల బుడ్డికి రూ. 1-0-0, 8 కి రూ. 2-10-0. కి. 4. కలలు
దీ గుర్తు జ్యోతిష శాస్త్రము బొంబాయి 3.

Seeds & Plants.

నానావిధ చెట్లదీనుములు.

మెడలపూచిన నేలం గ్రేవ ముడిచి చెట్లు నలు
విధమైన చెట్లదీనుములు యింక ఆనేక విధముల యింక మెం
కొలదియును సీను, నాటు, కాంతివారము, విత్తనములు నర
నముగ విక్రయంపడును. కావలసిన వారు అర్థజ్ఞాస్థానపు
పంపి లే, కటముతో ఇంగ్లీషు తెలుగు శాస్త్రములు సంప్రదించు.
కాబులు ఇంగ్లీషులో ప్రయత్నము.

ఎన్. కె. వి. కాదర్ మీరాసాహేబు
(959) విత్తనములు, మొక్కలదీనుములు, నేలం.

**శాస్త్రపు పేంకటాచలపజ్జితంబువారి
ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములు.**

1. అక్షినిలాసరహము:- అక్షితులు పక్షిని రోగులకు
ఈ అక్షినిలాస రహములకు విరోధియై యున్నాడు. ఒక
యొక అక్షినిలాస రహములకు సీసా తమయొద్ద నుండేవేసి
క్షుణ్ణుల నశ్వశ్రమమైన సిద్ధాంతములను గొట్టి తమన కా
వలసినవిని గుర్తుగలవి. వివరములు, మాత్రము శాస్త్ర
శ్రమములు, నన్ని పాఠముల మొదలగునవి కచ్చిత గుణములు.
సీసా 1-8 1-0-0, 5-8 1 ఇళాం. (596)

2. శివినాన తెలుగు:- క్షుణ్ణుల నశ్వశ్రమ, నుండుల బొప్పి
లోవుడుకు మంచిమందు. సీసా 1-8 0-8-0, 5-8 1 ఇళాం.

3. కైలాస రామము:- దీనిని నేనుచేసినప్పటినుండియు
ముగిసినను కట్టక (కలరా) బాంతిలేదు, కీరలేదు, అజీర్ణ
లేదులు శుభము కాగలదు. సీసా-1-8 1-0-0, 5-8 1 ఇళాం.

4. బాలసుబ్బయ్య:- విత్తనములను బాంబి; విత్తనము
లను. మంచము, చులబద్ధము, అజీర్ణ లేదు, కృత్రిమము, కడు
పుపుయ్యునుకు అకలితమందును మొదలగునవి అందుచే
విత్తనములను పుష్టిగలవా నగుదురు. సీసా 1-8 0-12-0, 5-8 1 ఇళాం

5. శాంతివారము:- విత్తనములను:- విత్తనములను
కావలసి, బొంతిలకు ఈ శ్రమకు నుం
కాది మంచము, కడికెము, కడుపు, అజీర్ణము, కీర
కాంతి, శాశ్వతములు, చులబద్ధం, ఇంక
విత్తనము, కడుపు మొదలగునవి రుండు
పంక శాశ్వతములు నుండునవి వివరము (592)

విత్తనములను గల సీసా 0-4 0

విత్తనముల కచ్చిత 6-8 1-8-0

విత్తనముల 2-10-0

విత్తనముల 5-8 0-12-0

విత్తనములతో కూడ అమలములను మొదలగునవి వివరము

శ్రీ సీతారామ వైద్యశాల, మద్రాసు.

మోన పోకుడు

తుప్పుపట్టినయకుండ చేయురంగులను తక్కువధరలకు కొని మానపోకుడు.
అట్లు తుప్పుపట్టకుండ చేయునది యొక్కటియే.

వాయిలెన్ డవ్ అండు కంపెనీవారి "బిటు మాస్టిక్ సొల్యూషన్."
Wales Dove & Company's "Bitumastic Solution."

దీనిని వంటెనలకు కప్పులకును నునయోగించుటకు ప్రపంచమందంతట చాల
మంచిది. దీనిని సాధారణముగా రైలువే కంపెనీలును ముగిసిపలువారు పల్లెకు
పర్చువారు బాగుగనులవారు లోహగనులవారు ప్రపంచమందంతట ఎక్కడ
చూచినను పొదుచుందురు. రాలిపోవుటగాని పగిలిపోవుటగాని యుండదు.

వెల రూ. 56-0-0

సోల్ ఏంజెల్లు:- ది సోల్ ఇండియా ఇండస్ట్రీయల్సు, లిమిటెడ్.

ది రిలయన్స్ ఫౌండ్రీ అండు ఇంజనీరింగు వర్కుస్.

తిపాలపెట్టె నెం. 553 కు,

మదరాసు

ఈ మ్యాజిక్ గోరునప్పుడు ఈపత్రిక పేరుకూడ నుదాహరించ గోరుచున్నాము